ПАХТА ШТАБИГА

ТЕЛЕГРАММАЛАР
СЎНГГИ ХАБАРЛАР

ЯККАБОҒ

Райондаги Момохол УЗОҚОВА раислик қилаётган Энгельс номли колхоз куни кеча тайёрлов пунктига 9 ПРОЦЕНТ миқдорида, пахта топшириб йиллик планни 75 ПРОЦЕНТДАН ошириб адо этди. Р. Абдиев, Р. Ҳасанов, О. Абдураҳимова бригадалари йиллик планни бажарди. Гектаридан яна 25-30 центнердан хирмон кўтариш учун курашяпти.

ДЎСТЛИК

Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Мамажон ДАДАЖОНОВ директорлик қилаётган Ленин номли 11-совхоз коллективи йиллик пахта тайёрлаш планини 12 ИШ КУНИДА бажаришга аҳд қилди. Шу совхознинг механизатори Тўланбой ДАДАЖОНОВ кеча машинада салкам 30 ТОННА пахта терди. Унинг мавсум бошидан буён терган пахтаси 160 тоннадан ошиб кетди.

МАРҲАМАТ

Ильич номли колхознинг механизатори Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Ҳафиз ПОЛВОНОВ кеча машина теримини бошлади ва хирмонга 20 ТОННА биринчи сорт «оқ олтин» топширди. У бу йил машинанинг куни иш унумини 40 ТОННАГГА етказиш учун курашяпти.

ТЕРМИЗ

Сурхондарё областининг машина терими дарғалари ғайрат отига қамчи босмоқдалар. Кеча машҳур механизатор Абдусаттор ҚУРБОНОВ машина бункеридан 30 ТОННА пахта бўшатди. Мавсум бошидан буён тележкага тўккан пахтаси 225 ТОННАДАН ошиб кетди. Чиннихол ХУДАЁРОВА ҳам 160 ТОННА пахта терди.

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети,
Ўзбекистон ССР Олий Совети ва Министрлар Советининг органи

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН | 19 сентябрь 1972 йил, сешанба | № 220 (15.391). | Баҳоси 2 тийин.

ҲОСИЛ ЙИҒИМ-ТЕРИМИ—МАТБУОТ КОНФЕРЕНЦИЯСИНИНГ МАВЗУИ

18 сентябрда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетида Марказий ва республика матбуоти, телевидениеси ва радиоси ходимларининг матбуот конференцияси бўлди.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов мамлакат пахтакор республикалари партия-хўжалик активининг КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев иштирокида Тошкентда бўлиб ўтган йиғилиши қарорларини амалга ошириш йўлида кўрилаётган тадбирлар тўғрисида журналистларга гапириб берди. Ўзбекистонда пахта теримининг боришини ёритишда матбуот, телевидение ва радионинг вазифалари ҳақида сўзлади.

Матбуот конференциясида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретарлари И. Г. Анисимкин, О. У. Салимов, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюроси аъзолигига кандидат Г. М. Орлов иштирок этдилар. (ЎзТАГ).

4.550 МИНГ ТОННА УЧУН

Янгийўл районидаги Охунбобоев номли колхоз хирмонига кундан-кунга барака қўшиляпти. Тожибой Исматуллаев, Исроил Исмоилжонов ва Рисбой Нортоев каби «пўлат от» суворийлари бункер-бункерлаб пахта тўкяптилар. Суратда: колхоз пахтазорида машина терими.

А. Абалян фотоси.

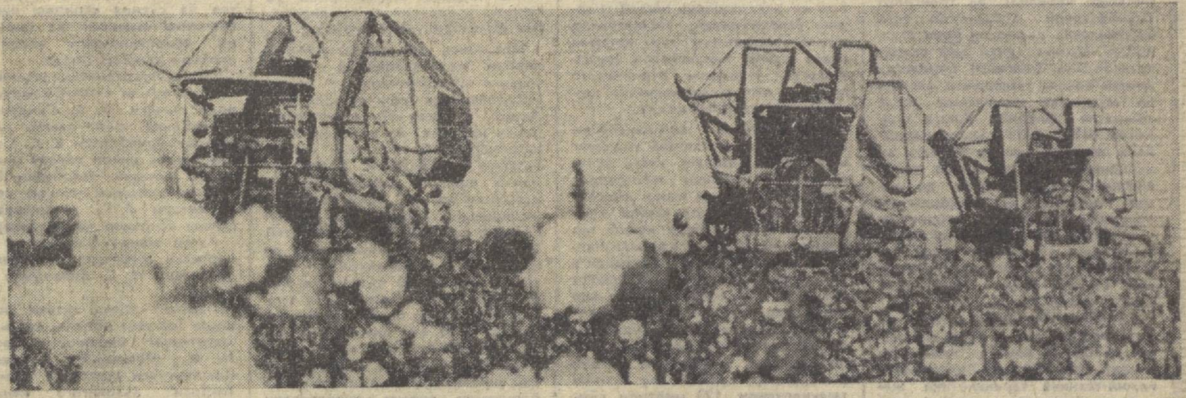

ТАШАББУСГА КЕНГ ЙЎЛ

КПСС Марказий Комитети Ленин орденли «Ўзбекистон ССР беш йиллиги» совхози механизаторларининг пахта териш техникасидан юксак унум билан фойдаланиш учун социалистик мусобақани авж олдириш тўғрисида»ги ватанпарварлик ташаббусини маъқуллаб қарор қабул қилди. Партия ташкилотларига совхоз механизаторларининг мактубини колхоз ва совхозларда муҳокама қилишни ташкил этиш, хўжаликларда пахта териш техникасининг унумдорлигини ошириш юзасидан конкрет тадбирлар ишлаб чиқиб, амалга оширишни топширди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг шу масала бўйича чиқарган қарорида совхоз механизаторлари партиянинг пахта етиштиришни янада кўпайтириш юзасидан мамлакат пахтакор республикалари партия-хўжалик активи йиғилишида КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев нутқида баён этилган фикрларни қизғин маъқуллаб, қишлоқ хўжалигини янада юксалтириш соҳасида Коммунистик партия белгилаган тадбирларни амалга оширишда фидокорона меҳнатлари билан актив қатнашишга чақирганликлари мамнунлик билан қайд этилди.

Совхоз механизаторлари давлат аҳамиятига эга бўлган, пахтакорлик номини шарафлашга чорловчи ажойиб ташаббус билан майдонга чиқдилар. Улар бу йилги шароитда пахта ҳосилини барвақт териб олишга алоҳида аҳамият бериб, **бутун ҳосилни қисқа муддатларда, маҳсулотнинг юксак сифатини таъминлаган ҳолда териб олишга, давлатга пахта сотиш планини 20 иш кунида бажаришга, ҳосилнинг 90-95 процентини пахта териш машинасида териб олишга, ҳар бир пахта териш машинасининг мавсумий иш нормасини 130-140 тоннага етказишга азму қарор қилдилар.** Яна шуниси диққатга сазоворки, **дала гвардиячилари «Сельская жизнь» газетаси орқали мамлакатимизнинг барча пахтакорларига теримни машиналардан ғоят унумли фойдаланиш асосида қисқа муддатларда ўтказиш учун социалистик мусобақани кенг авж олдириш, икки қаторли ҳар бир машинанинг мавсумий иш нормасини 100 тоннага ва кундалик пахта тайёрлашни 4-5 процентга етказиш тўғрисида даъват билан майдонга чиқдилар.**

Партия ташкилотлари КПСС Марказий Комитети ва Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг Ленин орденли «Ўзбекистон ССР беш йиллиги» совхози пахта териш машиналари механик ҳайдовчиларининг мактубида айтилган қимматли фикрларни кенг меҳнаткашлар оммасига етказишлари, уларнинг онгига сингдиришлари керак. Айни кезда терим техникасининг унумдорлигини ошириш, ҳар бир бригада, бўлим, хўжалик, районда пахта сотиш юзасидан юбилей йилида олинган мажбуриятларни муддатидан илгари бажариш учун социалистик мусобақани кучайтиришга қаратилган конкрет тадбирлар белгилашлари ва амалга оширишлари лозим.

Ўртоқ Л. И. Брежнев партия-хўжалик активи йиғилишида сўзлаган нутқида **пахтачиликдаги энг сермеҳнат ишни — пахта теришни механизациялаш даражасини янада ошириш муҳим вазифалардан бири бўлиб турганлиги, агар биз ҳаммамиз бир бўлиб бу ишга киришсак, иш вақтининг ҳар бир дақиқасидан фойдаланишни юксак даражада англаб, астойдил ишласак, бу йилги терим мавсумининг ўзидаёқ қўйилган вазифани ҳал этиш йўлида катта қадам ташлашимиз мумкинлигини таъкидлади.**

Бу улкан вазифани шараф билан бажариш учун барча имкониятлар мавжуд. Юбилей йилида пахта далаларимизда 30 мингга яқин терим машинаси ишлайди. Механизаторларимиз «зангори кема»ларда 2 миллион тонна пахта териб берадилар. Шу кунларда ҳамма жойда дефолиация тугалланмоқда, сирдарёлик чўлқуварлар, Тошкент областининг меҳнаткашлари бу ишни қисқа фурсатда сифатли қилиб тугалладилар. Лекин айрим колхозлар, совхозлар, районлар, ҳатто областларда дефолиацияни ўз вақтида ўтказишга етарли эътибор берилмаяпти, граждан авиацияси учувчиларининг иши яхши ташкил этилмаяпти, ғўзаларнинг учки шохларидаги эндигина кўзга ташлана бошлаган ҳосил нишоналарини сақлаш баҳонаси билан дефолиация ўтказишга ғов ташланяпти. Бу ўзига хос кўринишдаги консерваторликдир. Партия ташкилотлари бу муҳим ишни ўз назорати остига олишлари, дефолиацияни турли йўллар билан кечиктиришга уринаётган айрим кишиларни қаттиқ тартибга чақиришлари керак. Ҳар бир хўжаликда агротехниканинг бу муҳим тадбирини жуда қисқа фурсатда сифатли қилиб ўтказишни раҳбар ходимлардан талаб қилишлари керак. Бугун сифатли ўтказилган дефолиация эртага терим машиналари иш унумини кўтариш, пахтани тез ва соз териб олишнинг асосий омилидир.

Юбилей йилида ҳамма механизаторларимиз белгиланган план ва зиммага олган социалистик мажбуриятларини бажаришлари керак. Бунинг учун машиналар иш унумини кескин ошириш, ўтган йилларга нисбатан кам унум билан ишлаган механизаторларни илғорлар даражасига кўтариш муҳим вазифадир. **Ташаббускор совхоз механизаторлари айтганидек, 100 тонналик нормани ҳар бир дала гвардиячиси бемалол уддалай олади ва шунга эришмоғимиз керак.**

Машина теримини намунали ташкил қилган қатор хўжаликлар йиллик пахта тайёрлаш планини бажардилар ва ғалаба рапортига имзо чекиш арафасида турибдилар. Китоб районидаги «Шаҳрисабз» совхози республикамизда биринчи бўлиб давлат буюртмаси адо этилгани ҳақида рапорт берди. Ғузор районидаги Карл Маркс номли, Яккабоғ районидаги Энгельс номли колхозлар, Ульянов районидаги «Москва» совхози маррага етай деб қолди. Бу машиналар шарофатидир. Сурхондарёлик машҳур механизатор Абдусаттор Қурбонов машина бункеридан 225 тонна пахта тўкди. Сирдарё паҳлавони Жаббор Оғалиев ҳар куни 15-16 тоннадан дурдона теряпти.

Дўстлик районидаги Ленин номли 11-совхознинг комплекс механизациялашган бригадаси бошлиғи Тўланбой Дадажонов куни кеча ўзи бошқараётган машина бункеридан салкам 30 тонна пахта тўкди. Унинг мавсум бошидан буён бункерга ағдарган пахтаси 130 тоннадан ошди. Андижонлик Ҳафиз Полвонов, сурхондарёлик Чиннихол Худоёрова, сирдарёлик Шамсиқамар Тўхтаева, Аҳмаджон Валиев ва бошқа ўнлаб механизаторлар ўзларининг партия, Ватан олдидаги бурчларини тўла тушунган ҳолда машиналар иш унумини кўтармоқдалар. Уларнинг ҳар бири кунига 17-20 тоннадан пахта териб, бункерлардан ағдарилган «оқ олтин»нинг пешма-пеш давлат тайёрлов пунктларига топширилишини таъминламоқдалар.

Лекин айрим хўжаликларда машина теримини кучайтириш учун ҳамма имкониятлар бўла туриб, «зангори кема»лар далага чиқарилмаяпти, механизаторларнинг иши икки сменада ташкил этилмаяпти. Айланиш майдончалари тайёрланмаган карталар бор. Баъзи хўжаликларда бункер-пункт усули қўлланилмасдан ортиқча меҳнат сарфлашга йўл қўйиляпти. Механизаторларга етарли маданий-маиший шароит яратиб берилмаган жойларда меҳнат унумдорлиги паст бўлишини айрим хўжаликларнинг раҳбарлари тушуниб етмаяптилар. Бундай ачинарли ҳолларга дарҳол барҳам берилиши, бугун айрим механизаторлар эришган муваффақият эртага барча механизаторлар мулкига айлантирилиши, шу йўл билан теримда ялпи юксалишга эришилиши керак.

Машиналарни группа усулида ишлатиш меҳнат унумдорлигини 12-15 процент ошириши илмий асосда исботланди. Бу усул ҳамма жойда кенг қўлланилиши, механизаторларга техника хизмати кўрсатиш узлуксиз ташкил қилиниши лозим. Шу куннинг муҳим вазифаси ғўзаларнинг барги тўктирилган, кўсакларнинг асосий қисми очилган майдонларда теримни тезкорлик билан бошлашдан, кунлик графикларнинг тўла ва ошириб бажарилишини таъминлашдан иборат.

Дала меҳнатчиларига унумли ишлашлари учун етарли маданий-маиший шароит яратиб бериш, терим илғорларининг иш тажрибасини кенг оммалаштириш партия ташкилотлари олдида турган муҳим вазифалардандир. Ҳамма жойда социалистик мусобақа кенг авж олдирилиши керак. Механик-ҳайдовчилар, теримчилар, пахта ташувчиларнинг шахсий манфаатдорлигини ошириш зарур. Омма орасида олиб борилаётган оммавий-сиёсий, ташкилий-тарбиявий ишлар республикамизда 4 миллион 550 минг тонна юбилей йили пахтаси тайёрлаш ҳақидаги социалистик мажбуриятларни муваффақиятли бажаришга сафарбар этилсин.

АНДИЖОН НАМУНАСИ

МАККАЖЎХОРИНИНГ ШАРОФАТИ

РЕСПУБЛИКАНИНГ кўпчилик колхозлари ва совхозларида маккажўхоридан қандай ҳосил олинишини биласизми? 250-300 центнердан кўкпоя, 25-30 центнердан дон олинади. Наҳотки, бундан ошириб бўлмаса?

Маккажўхорини бекорга дала маликаси дейишмайди. Суғориладиган ерлар-у, саҳий қуёшимизда ундан истаганча ҳосил олиш мумкинлигини андижонликлар амалда исботлаяптилар.

Андижон районидаги «Октябрь» колхози маккажўхорикорлари дон учун экилган маккажўхорининг ҳар гектардан 80 центнердан, дон ва силос учун экилган ерларнинг ҳар гектаридан 550 центнердан кўкпоя олмоқдалар. Маккажўхорикорлар бригадасига коммунист Тўланбой Турсунов бошчилик қилмоқда. Бригада аъзоларининг маҳорати ва оқилона иш тутиши туфайли мўл-кўл силос ғамланиб, 200 тонна нақд дон олинди.

Лекин бу ҳам охирги марра эмас. Андижон районида бундан ҳам юқори ҳосил кўтараётганлар кўп. Куйбишев номли колхознинг коммунист Абдулҳамид Турдиев бригадаси 90 центнердан, «1-Май» колхозининг Нурматжон Жабборов бригадаси 102 центнердан, Навоий номли колхознинг Абдулҳамид Машарипов бригадаси 117,5 центнердан дон йиғиштириб олди. Шу билан бирга ҳар гектар ердан яна 400-450 центнердан силос бостирилди.

Ҳар гектар ердан бундай юқори ҳосил олинаётганлиги ердан тўғри фойдаланишнинг натижасидир. Бугунги кунда бир хўжаликнинг марраси бўлган натижа эртаги кунда бутун район, область ва республиканинг эришадиган натижаси бўлиб қолди.

«Савай» совхози маккажўхорикорларининг ибратли ишлари шундан далолат бериб турибди. Бу ерда 330 гектар ерга маккажўхори экилган. Шуниси диққатга сазоворки, экишдан тортиб, парваришу, ҳосилни йиғиштириб олишгача бўлган ҳамма ишлар фақат механизмларда бажарилади. Шунча катта майдонларнинг ҳар гектаридан ўрта ҳисобда 70 центнердан дон олинаётгани ҳолда бу ишларни жуда оз одам уддалаётир.

Масалан, Найби Маматқодиров бригадасида 54 гектар ер бўлиб, атиги 5 киши ишлайди. Ҳар бир ишловчига 10 гектардан зиёд ер тўғри келади. Ҳар гектар ердан 110 центнердан сара дон олинмоқда. Ерга меҳр қўйилганда, техникага таяниб иш кўрилганида мана шундай натижаларга эришиш мумкин!

Савайликлар маккажўхорини ҳам худди ғўза сингари авайлаб парвариш қилишади. Улар учун биринчи ва иккинчи даражали экин деган ибора йўқ. Ҳамма экинга бир хилда муносабатда бўлишади.

Маккажўхорини одатда апрелнинг бошларида 60х60 сантиметр схемасида аниқ уруғ ташловчи сеялкаларда экишади. Ҳар гектар ерга 30-35 килограммдан уруғ ташлаб, 50-55 минг туп кўчат бўлишини таъминлашади. Ҳар бир уяда иккитадан ўсимлик бўлади.

Совхозда маккажўхорини донга ўриб олишганда «Херсонец-7» комбайни қўл келади. Бу шундай ажойиб машинаки, сифатли ишлаши жиҳатидан пахта териш машинасидан қолишмайди. Комбайнларни моҳир механик-ҳайдовчилар бошқариб, машиналар группа усулида ишлатилади. Ҳар бир группага алоҳида созловчи-слесарлар бириктиб қўйилган.

Маккажўхори дони юқори ҳосилдорлик, механизация туфайли жуда арзон бўлиши мумкин. Арзон ва мўл озуқа эса мўл-кўл гўшт ва сут манбаи демакдир. Бу ҳол чорвачилик рентабеллигини таъминлаш имконини ҳам беради.

Андижонликларнинг чорвачилик озуқа базасини мустаҳкамлаш тажрибасидан чиқадиган хулоса шуки, айрим хўжаликлар раҳбарларининг озуқа етишмайди деб айтаётган важ-корсонлари уларнинг ердан хўжасизлик билан фойдаланаётганликлари оқибатидан бошқа нарса эмас. Дарҳақиқат, андижонликлар каби ишлаб, гектаридан ақалли 50-60 центнердан маккажўхори дони етиштириб кўринг-а, озуқа базасини ғоят кўпайтириб юборган бўласиз.

Н. АЛЕЕВ.

Расмларда (юқоридан) Т. Турсунов, А. Турдиев, Н. Жабборов, А. Машарипов, Н Маматқодировлар.

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПАЛАТАЛАРИНИНГ ДОИМИЙ КОМИССИЯЛАРИДА

18 сентябрда Кремлда СССР Олий Совети Иттифоқ Совети ва Миллатлар Совети қонун лойиҳалари тайёрловчи комиссиялари билан мандат комиссияларининг қўшма мажлиси бўлди.

Мажлисда Иттифоқ Совети қонун лойиҳалари тайёрловчи комиссия раиси И. В. Капитонов СССРда меҳнаткашлар депутатлари Советлари депутатларининг статуси тўғрисидаги Қонун лойиҳаси устида олиб борилган иш тугалланганлиги тўғрисида ахборот берди.

Комиссиялар «СССРда меҳнаткашлар депутатлари Советлари депутатларининг статуси тўғрисида»ги СССР Қонун лойиҳасини тасдиқладилар ва уни СССР Олий Советининг муҳокамасига тақдим этишга қарор қилдилар.

Комиссияларнинг раислари И. В. Капитонов, И. Г. Кэбин, В. Н. Титов, В. В. Шевченко мажлисларга раҳбарлик қилдилар. Миллатлар Совети мандат комиссиясининг раиси В. В. Шевченко мажлисни олиб борди.

Мажлисда Миллатлар Советининг раиси Е. С. Насриддинова, СССР Олий Совети Президиумининг Секретари М. П. Георгадзе, СССР Олий судининг раиси А. Ф. Горкин, СССР Бош прокурори Р. А. Руденко, СССР юстиция министри В. И. Теребилов иштирок этдилар.

* * *

СССР Олий Совети Иттифоқ Совети ва Миллатлар Совети мандат комиссияларининг алоҳида-алоҳида мажлисида ўрни бўшаб қолган депутатлар ўрнига айрим сайлов округларидан янгидан сайланган депутатларнинг ваколатлари текширилди. (ТАСС).

УЛКАН ХИРМОНГА

Ўзбекистон ССР областларида пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида 1972 йил 18 сентябрга бўлган

МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида)

Областлар	Бир кунда	Мавсум бошидан	Шу жумладан машина терими: Бир кунда	Шу жумладан машина терими: Мавсум бошидан
Қашқадарё	2,99	25,02	1,65	8,07
Бухоро	1,65	14,90	0,49	1,53
Андижон	1,44	12,24	0,13	0,21
Фарғона	1,61	11,72	0,07	0,10
Сурхондарё	1,43	11,50	0,87	3,92
Сирдарё	1,41	6,68	1,26	3,69
Наманган	1,01	5,54	0,55	1,27
Тошкент	1,20	5,51	0,92	2,44
Хоразм	0,54	3,02	—	0,01
Самарқанд	0,67	1,96	—	—
ҚҚАССР	0,29	1,39	—	—
Республика бўйича	1,28	8,91	0,55	1,82
Шу жумладан ингичка толали пахта				
Қашқадарё	1,84	12,85		
Бухоро	1,60	12,74		
Сурхондарё	1,24	11,64		
Республика бўйича	1,56	12,83		

СОВЕТ ҲУКУМАТИНИНГ БАЁНОТИ

Исроил араб мамлакатларининг халқларига қарши янги жиноий ҳаракатлар қилаётганлиги тўғрисида Яқин Шарқдан хабарлар келиб турибди. Шу йил 8 сентябрда Исроил авиацияси Сурия ва Ливан территорияларига босқинчилик ҳужумлари қилиб юзлаб тинч аҳолининг, хотин-қизлар, болалар ва қарияларнинг қони тўкилганидан кейин Исроилнинг ҳукмрон доиралари 16 сентябрда шу районда яна тажовуз қилдилар. Исроил армиясининг танк ва механизациялашган қисмлари авиация ёрдамига таяниб, Ливаннинг жанубига бостириб кирдилар ва мамлакат ичкарисига кириб бормоқдалар. Яна Ливан қишлоқлари тўпга тутилмоқда, уларнинг устига напалм бомбалари ёғдирилмоқда, аҳоли қирилмоқда. Ливанда фавқулодда ҳолат эълон қилинди. Мюнхендаги маълум фожиона воқеани пеш қилиб, Исроил пропагандаси кўтарган шовқин-сурон ҳеч кимни лақиллата олмайди. Бу воқеалар учун Ливан ҳам, Сурия ҳам жавобгар эмас. Исроил араб халқларига қарши олдиндан планлаштириб қўйилган ҳарбий операциялар қилаётганлиги очиқ кўриниб турган фактки, буни асло яшириб бўлмайди. Ливан, Сурия ва бошқа араб мамлакатларига қарши янги босқинчилик ва таловчиликлар қилиш тараддуди кўрилаётганлиги тўғрисида Тель-Авивдан хабарлар келиб турибди.

Шундай қилиб агрессия яна хатарли равишда кенгайтирилмоқда, Яқин Шарқдаги вазиятни кескинлаштираётган бу хатарли агрессия тинчлик ва хавфсизликни жиддий таҳдид остида қолдирмоқда.

Мислсиз сурбетлик билан ҳаракат қилаётган, жаҳон афкор оммасининг ғазабланаётганлиги ва норозилик билдираётганлиги билан ҳисоблашмаётган Исроил ҳукмрон доиралари Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг уставини ва қарорларини, яраш тўғрисидаги битимни, халқаро ҳуқуқнинг ҳамма қабул қилган нормаларини қабиҳлик билан бузмоқдалар.

Шу нарсадан ҳам кўз юмиб бўлмайдики, ўзларининг ғаразли мақсадларини кўзлаб Яқин Шарқда ўт билан хатарли ўйнашаётган ғарбдаги муайян доиралар Исроил экспансиячиларининг ҳаракатларини рағбатлантирмоқдалар. Ошкора ёки индамай туриб, жумладан Бирлашган Миллатлар Ташкилотида, Исроил босқинчиларига қарши кескин чоралар қабул этилишига йўл бермаётган кимсалар араб халқлари ва бошқа халқлар олдида ўз зиммаларига оғир масъулият олмоқдалар.

Тинчликсевар мамлакатлар ва халқлар, агрессияга зарба бериш зарур деган қатъий фикрга қўшилаётганларнинг ҳаммаси Яқин Шарқдаги ҳозирги мураккаб ва масъулиятли бир пайтда четда туриб қолишлари мумкин эмас, Тель-Авивдан агрессияни дарҳол тўхтатишни ва ўзининг қўшинларини Ливан территориясидан дарҳол олиб чиқиб кетишини талаб қилишлари лозим.

Халқларнинг эркинлик, мустақиллик ва территориал бутунлик учун олиб бораётган ҳаққоний курашини қўллаб-қувватлашдан иборат ўзининг принципиал сиёсатига содиқ бўлиб қолаётган Совет Иттифоқи Исроил агрессиясининг оқибатларини тугатишга интилаётган араб халқларининг томонини олиб келди ва олаверади. Совет ҳукумати Яқин Шарқда вазиятни юмшатишга ва мустаҳкам тинчликка олиб келадиган фақат бир йўл бор, у ҳам бўлса 1967 йилда Исроил босиб олган араб ерларини батамом бўшатиб бериш, шу райондаги халқларнинг ҳаммасига тинчликда ва хавфсизликда яшаш имкониятини беришдир, деб ҳисоблаб келди ва ҳозир ҳам шундай деб ҳисоблайди.

Совет ҳукумати Исроилнинг Ливанга қуролли бостириб кирганлигини кескин равишда қоралаб, агрессия дарҳол тўхтатилсин ва Исроил қўшинлари Ливан территориясидан олиб чиқиб кетилсин, деган талабни қўллаб-қувватлайди.

Араб мамлакатларига нисбатан қилинаётган жиноий ҳаракатлар учун Ливандаги тинч аҳолининг, шу жумладан Ливан территориясида турган фаластинлик қочкинларнинг ҳаёти учун Исроил ҳукумати тамомила жавобгардир.

Совет Иттифоқи Исроилнинг араб халқларига қарши агрессиясини тўхтатиш ҳамда Яқин Шарқда адолатли ва мустаҳкам тинчлик ўрнатиш йўлида бошқа тинчликсевар мамлакатлар билан қилаётган ўзининг ҳаракатларини бундан буён ҳам давом эттираверади.

ИЛМИЙ-ТЕХНИКА ТАРАҚҚИЁТИ ЙЎЛИДА

ТОШКЕНТ ШАҲАР ПАРТИЯ-ХЎЖАЛИК АКТИВИ ЙИҒИЛИШИДАН

КПСС XXIV съезди ҳужжатларида партиямизнинг ҳозирги босқичдаги иқтисодий сиёсати ҳар томонлама равшан ва очиқ-ойдин белгилаб берилди. Унда жамоат ишлаб чиқариши самарадорлигини кескин ошириш меҳнаткашлар турмушини янада яхшилашнинг асосий воситаси эканлиги таъкидлаб кўрсатилган. Шунинг учун ҳам тўққизинчи беш йилликда илмий-техника тараққиётини тезлаштириш масаласи энг биринчи ўринга қўйилмоқда. У саноат ва қурилиш коллективларининг зафар байроғи бўлиб қолди.

Кечагина бўлиб ўтган Тошкент шаҳар партия-хўжалик активи худди ана шу муҳим масалага бағишланди. Республикамиз пойтахти мамлакатимиздаги энг йирик саноат шаҳарларидан биридир. Бу ерга жойлашган завод ва фабрикалар, қурилиш ва транспорт ташкилотлари Ўзбекистон халқ хўжалигида салмоқли ўрин эгаллайди. Шунинг учун ҳам саноат истиқболини белгилаб берадиган илмий-техника тараққиёти масаласи муҳокама қилинганда жуда қимматли фикрлар ўртага ташланди. КПСС XXIV съезди қарорлари асосида шаҳар саноати ва қурилишида илмий-техника тараққиётини жадаллаштириш ва ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш тадбирлари тўғрисида доклад қилган шаҳар партия комитетининг биринчи секретари С. Р. Расулов бу соҳада 1972 йилнинг саккиз ойлик иш якунини таҳлил қилиб берди.

— Тўққизинчи беш йилликнинг ўтган муддатида, — деди докладчи, — шаҳар партия ташкилоти саноат, транспорт ва қурилишда илмий-техника тараққиётини жадаллаштириш ва жамоат ишлаб чиқариши самарадорлигини ошириш бўйича анчагина ишларни амалга оширди. Район партия комитетлари, бошланғич партия ташкилотлари ва хўжалик раҳбарлари коллективларни ишлаб чиқариш жараёнларини механизациялаш ва автоматлаштириш, илғор технологияни ишлаб чиқаришга жорий этиш, янги-янги хил маҳсулотлар ишлаб чиқаришга сафарбар этмоқдалар. Бу масалалар район партия комитетлари пленумлари, партия ташкилотларининг йиғилишлари, семинар ва конференцияларида тез-тез муҳокама қилинадиган бўлиб қолди.

Корхоналар, қурилиш ва транспорт ташкилотларида янги техникани ишлаб чиқаришга жорий этиш, цех ва участкаларни комплекс механизациялаш, автомат ва механизациялашган поток линиялар, эскирган ускуналарни модернизация қилиш ва алмаштириш планлари муваффақиятли бажарилмоқда. Фақат 1971 йилнинг ўзида 70 дан ортиқ цех ва участка комплекс механизациялашди, 160 хил янги машина, прибор ва аппаратларни ишлаб чиқариш ўзлаштирилди. Саноатчилар ишлаб чиқараётган тўрт қаторли пахта териш машиналари, дефолиация ўтказувчи пуркагичлар қишлоқ меҳнаткашларининг таҳсинига сазовор бўлмоқда.

Илмий-техника янгиликларини ишлаб чиқаришга жорий этишнинг шарофати қанчалик катта эканлигини бу масалага жон-дилдан эътибор бераётган илғор коллективлар ишида яққол кўриш мумкин. Бу корхоналарда ишлаб чиқариш самарадорлиги ва маданияти ошмоқда, меҳнат унумдорлиги муттасил ўсиб бораётир, давлат планлари эса ортиғи билан адо этилмоқда. Шаҳар саноат корхоналари коллективлари маҳсулот реализация қилиш саккиз ойлик планларини муддатидан олдин бажардилар, қурилиш ва монтаж ташкилотлари 193 миллион сўмлик капитал маблағ ўзлаштирдилар. Бу ютуққа «Ташкенткабель», «Миконд», Чкалов номли самолётсозлик заводлари, Тошкент қишлоқ хўжалик машинасозлиги заводи ва бошқа кўпгина қурилиш ташкилотлари катта ҳисса қўшдилар.

Илмий-техника тараққиётини ишлаб чиқаришга жорий этиш ва ана шу орқали жамоат ишлаб чиқариши самарадорлигини ошириш борасида қилинаётган ибратли ишларни истаганча келтириш мумкин. Лекин шаҳар саноати ва қурилишида бу соҳада жиддий камчиликларга ҳам йўл қўйилаётганини айтиб ўтиш ўринлидир. Бир қатор корхоналарда меҳнат унумдорлигини ошириш ҳисобига саноат маҳсулоти ишлаб чиқаришни кўпайтириш планлари бажарилмаётир. 37 корхонада эса меҳнат унумдорлиги бўйича эришилаётган натижалар олдинги йил кўрсаткичларидан паст бўлмоқда. Қурилиш ташкилотларида давлат планларининг бажарилмай қолиш ҳоллари рўй бераётгани сабабли ишлаб чиқариш қувватларини ўз вақтида фойдаланишга топширмаслик фактлари учраб турибди.

Маълумки, оғир меҳнат жараёнларини механизациялаш илмий-техника тараққиётининг энг муҳим масалаларидан бири ҳисобланади. Аммо, очиғини айтиш лозимки, баъзи корхона ва қурилиш ташкилотларида бу масалага етарли эътибор берилмаяпти. Ҳозир ёрдамчи ишларни механизациялаш даражаси асосий ишларни механизациялаш даражасида бўлган биронта ҳам корхонани кўрсатиб бўлмайди. Баъзи корхоналар ва қурилиш ташкилотларида янги техникани ишлаб чиқаришга жорий этиш бўйича белгиланган тадбир ва планлар бажарилмай қолмоқда, ҳатто ана шундай тадбирларни ишлаб чиқишга юзакичилик билан ёндошилаётир. Шунинг учун ҳам район партия комитетлари ва бошланғич партия ташкилотлари янги техникани ишлаб чиқаришга жорий этиш бўйича тузилган план ва тадбирларнинг тузилиши ва бажарилиши устидан назоратни кучайтиришлари лозим. Бу масалаларни муваффақиятли ҳал этиш шаҳар саноат корхоналари ва қурилиш ташкилотларида СССРнинг 50 йиллик тўйи байрам қилинадиган 1972 йил планлари шараф билан адо этилишига катта имкон яратиб беради.

Музокарага чиққан нотиқлар ўз ташкилотлари ва корхоналарида илмий-техника тараққиёти бўйича қилинаётган ишлар ҳақида, бу соҳада эришаётган ютуқлари ва йўл қўйилган камчиликлар ҳақида гапирдилар.

Ленин район партия комитети 1970 йили илмий-техника тараққиётига ёрдам берувчи район совети ташкил этган эди. Совет корхоналарда бу ишнинг яхши йўлга қўйилишига катта ёрдам бермоқда. Сўзга чиққан Ленин район партия комитетининг биринчи секретари Б. Ғ. Ҳалилов ана шу советнинг фаолияти ҳақида батафсил тўхталиб ўтди. «Главташкентстрой»нинг учинчи қурилиш трести бош инженери М. М. Дўстматов ўз сўзида қурилиш ишлари сифатини яхшилаш ва таннархини арзонлаштириш масаласига алоҳида эътибор берди.

Доклад муҳокамасида шунингдек, Чкалов номли самолётсозлик заводи ишчиси В. А. Синдулидзе, республика енгил саноат министрининг ўринбосари В. С. Скребнев, Киров район партия комитетининг иккинчи секретари Ю. А. Чурсин, электрон техника заводи директори В. Г. Мушкарев ва бошқа ўртоқлар қатнашдилар.

Актив ишида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари И. Г. Анисимкин нутқ сўзлади.

Партия-хўжалик активи йиғилишида Тошкент область партия комитетининг биринчи секретари М. М. Мусахонов, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюроси аъзолигига кандидат Г. М. Орлов иштирок этдилар.

Партия-хўжалик активида илмий-техника тараққиёти ва ижтимоий ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш бўйича конкрет тадбирлар белгиланган резолюция қабул қилинди.

С. МУҲИДДИНОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

Республикамиз саноат корхоналарининг азамат коллективлари юбилей йили топшириқларини ошириб бажариш учун шижоатқорона меҳнат қилаётирлар. Суратларда: (юқоридан пастга) 1. Тошкент тажриба-синов пиллакашлик фабрикасининг баракали ипак толаси ишлаб чиқараётган илғорлари Р. Олтмишбоева ва Р. Бектошева; 2. Янгийўл болалар пойафзали фабрикасининг коммунистик меҳнат зарбдори, 3- цех прессчиси В. Мизилин; 3. Чирчиқдаги Ўзбекистон қийин эрийдиган ва ўтга чидамли металлар комбинатининг меҳнатсевар ишчиси А. Томас ўртоқлар.

И. Глауберзон фотолари.

АХБОРОТ

ЎзТАГ МУХБИРЛАРИ ХАБАР ҚИЛАДИЛАР

ЎТЛОҚ УРУҒЛИГИ

Ўзбекистон хўжаликларида уруғлик бедани янчиб олиш энг яхши муддатларда тугалланмоқда. «Узсельхозтехника» район бирлашмалари ҳузуридаги 218 пунктда ва совхозларда магнитли қурилмалар ёрдамида уруғлик тозалаб олинмоқда. Қорақалпоғистондаги 3,5 минг гектар ернинг бедаси ўриб олиниб, уруғликни янчиш ишлари ҳаммадан аввал тугалланди. Наманган областининг колхоз ва совхозлари кўп йиллик ўт уруғлигини янчиб олиш топшириғини бажарди, Андижон областининг хўжаликлари бу йил мўл ҳосил — гектар бошига 2,2 центнер уруғлик олади.

Ҳозиргача республикада уруғлик учун ажратилган 26,6 минг гектар ердаги, яъни ҳамма бедапояларнинг тўртдан беш қисмидаги уруғлик янчиб олинди.

ЧОРВА УЧУН «КОНСЕРВА»

Қашқадарё областининг колхоз ва совхозлари маккажўхори кўк поясини, илдизмевали экинларни, лавлагини ва лалмикор ерларда етиштирилган хашаки қовун ва тарвузларни майдалаб, хандакларга чорак миллион тоннадан кўпроқ силос бостириб қўйдилар. Хўжаликлар озуқани консервалаш планини бажарди. Андижон ва Наманган областларининг колхоз, совхозлари ҳам кўкат ғамлаш йиллик планини уддалади.

Ўзбекистонда 2,5 миллион тонна силос бостирилди. Хоразм, Сурхондарё, Қашқадарё областларида барра қамишнинг кўмкўк пояси кертилиб, хандакларга ташланмоқда. Бу областларда Амударё ва Сирдарёнинг бўйларида жуда кўп ана шундай қамиш ўсиб ётибди.

ҚИЗИЛҚУМ ВОДОПРОВОДЛАРИ

Қўриқ ердаги «Қирқ қиз» совхози Қизилқум саҳросида жойлашган. Ана шу совхоз пахтакорлари ва чорвадорларининг уйларига, фермаларига водопровод суви келади. Қорақалпоғистон яйлов-мелиорация бирлашмасининг қурилиш-монтаж бошқармаси артезиан қудуқлари комплексини қазиб, қувур ётқизишга киришди. Сув магистралларининг умумий узунлиги 40 километрга боради.

Бу йил Қорақалпоғистон қишлоқ хўжаликларидан тўрттасига водопровод ўтказилди. Декабрь ойининг охирига қадар яна тўртта совхозга водопровод суви келади.

ЗЎР ҒАЙРАТ БИЛАН

Ургут районининг тамакикорлари ҳамма жойда тамаки баргини узиб уни қуритишга киришдилар. «Ленинград», Крупская номли, «Правда» колхозларининг экинзорларида мўл ҳосил етиштирилди. Бу ерда ҳар гектар майдондан 23-26 центнердан «Дюбек» навли тамаки ҳосили олиш мўлжалланмоқда.

Ургут районининг қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари тамакизорларни 600 гектар кенгайтириш, тамаки ҳосилдорлигини ошириш ҳисобига бу йил 1971 йилдагидан уч минг тонна кўп — 18 минг тонна тамаки барги тайёрлашни мўлжалламоқдалар.

АТИРГУЛ БАРГИ

Андижон ўрмон хўжалигининг гулчилари атиргулларнинг 700 килограмм япроғини йиғиб олиб, консерва заводига топширдилар. Ундан атиргул мураббоси тайёрланади. Бу қимматли хом ашёни гулчилардан Х. Нурохунов, К. Жиянов ва К. Юнусовлар гулхонадан териб беришди. Уларнинг гулхонаси икки гектарга етди. Бу гулхонадан область парклари ва хиёбонларига кўчат ҳам етказиб берилмоқда. Юбилей йилининг ўзида гулчилар атиргулларнинг энг яхши навларидан юз мингдан кўпроқ қаламчани пайванд қилдилар.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

РЕСПУБЛИКА ЎРМОН ХЎЖАЛИГИ ХОДИМЛАРИГА «ЎЗБЕКИСТОН ССРДА ХИЗМАТ КЎРСАТГАН ЎРМОН ХОДИМИ» ФАХРИЙ УНВОНИ БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

Республикада ўрмон хўжалиги соҳасида кўп йиллар самарали ишлаганлиги ва уни ривожлантиришда актив қатнашганлиги учун қуйидагиларга «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган ўрмон ходими» фахрий унвони берилсин:

Абдураҳимов Ражаб — Қашқадарё область ижроия комитети ҳузуридаги ўрмон хўжалиги бошқармасининг бошлиғи.

Туратов Назар — Сирдарё область Зомин ўрмон хўжалиги ишчиси.

Туренко Алексей Павлович — «Союзгипролесхоз» институти Ўрта Осиё филиалининг директори.

Хайитбоев Овчибой — ихота дарахтзорлари ва қумни мустаҳкамлаш ишлари марказий Фарғона ишлаб чиқариш бошқармасининг ўрмон ходими.

Шоҳимардонов Илёс — Қорақалпоғистон АССР Министрлар Совети ҳузуридаги Ўрмон хўжалиги бошқармаси бошлиғининг ўринбосари — бош ўрмон ходими.

Яхёев Нуъмон — Самарқанд область Каттақўрғон ўрмон хўжалигининг директори.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари
А. АБДАЛИН.
Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари
Ҳ. ПУЛАТОВА.
1972 йил 18 сентябрь
Тошкент шаҳри.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми партия ва совет органларида кўп йил, самарали ишлаганлиги учун ҳамда туғилган кунига эллик йил тўлиши муносабати билан Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми Советлар бўлими мудирининг ўринбосари Николай Николаевич **Русскинни** Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлади.

* * *

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ўрмон хўжалиги органларида кўп йиллар, самарали ишлаганлиги ҳамда ўрмонларни кўпайтиришда эришган муваффақиятлари учун республика ўрмон хўжалигининг бир группа ходимларини Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлади.

ЗАФАР САТРЛАРИ

УЛЬЯНОВ. Катта-катта майдонлар оппоқ чойшаб ёпинган. Миллионлаб юлдуз чамани тўкилгандай ҳаммаёқ ёп-ёруғ, ҳар чаноқда бахт кулади гўё.

Бу, Карл Маркс номли колхознинг чаман-чаман очилган пахтазорлари, Хўжалик заршунослари фидокорона меҳнат қилиб, мўл ҳосил етиштирдилар. Йиғим-терим уюшқоқлик билан бошланди. 1300 гектар майдонда 4 минг тонна «оқ олтин» етиштиришга аҳд қилган деҳқонлар шу кунларда социалистик мажбуриятнинг 2-2,5 проценти миқдорида пахта топширмоқдалар. Теримда мингдан ошиқ киши актив иштирок этяпти.

Х. НАЗАРОВ.

●

ГУЛИСТОН. Мавсумда 700 тонна учун! Бу, Карл Маркс номли колхознинг Холмирза Раимбердиев бошлиқ бригадаси механизатори Шоимжон Нурмамбетовнинг юбилей йилидаги шиоридир. У район механизаторларининг кенгашида «Коммунизм» колхозининг раиси, Ленин мукофоти лауреати Жавод Кўчиевнинг ватанпарварлик чақириғига қўшилиб СССР 50 йиллиги шарафига бу йил мавсумда машина билан шунча миқдорда пахта териб беришга аҳд қилган эди. Ўз ваъдаси устидан чиқиш учун куни кеча агрегатини пахтазорга олиб кирди.

Ш. Нурмамбетов ишлаётган бригада аъзолари 160 гектар ердан 40 центнердан хирмон кўтариш учун пахта теримини уюшқоқлик билан бошлаб юборишди.

Колхозда давлатга пахта сотиш қизғин тус олди.

Т. МАҚСУДОВ.

МЕҲМОНЛАР ЎЗБЕКИСТОН БИЛАН ТАНИШМОҚДАЛАР

Сомали олий суди раиси Аҳмад Шерра Маҳмуд бошчилигидаги Сомали Демократик Республикаси юстиция органлари раҳбар ходимлари делегацияси Ўзбекистон бўйлаб сафарини тамомлади.

Меҳмонлар Тошкентнинг диққатга сазовор жойларини кўрдилар. Бухоро ва Самарқандда бўлдилар. Улар республика прокуратураси ва олий судининг раҳбарлари билан суҳбатлашдилар, Ўзбекистон пойтахти Киров район халқ судининг фаолияти билан танишдилар.

(ЎзТАГ).

Тошкент область Калинин район хўжалик-маиший буюмлари фабрикасининг кондитер маҳсулотлари цехи коллективи ойлик ва квартал ишлаб чиқариш планини ҳамиша оширтириб адо этяпти. Суратда: цехнинг пешқадам ишчилари Мавлуда Тошева ва Ҳадича Ёқубовалар тайёр маҳсулот сифатини кўздан кечиришяпти.

Ф. Абдурасулов фотоси.

БИНОЛАРИМИЗ КЎРКИ

Ўзбекистонда ўрмонлар, дарахтзорлар кўп бўлгани билан уй-рўзғор буюмлари ясаш учун етарли эмас ва ёғочсозлик саноати корхоналари талабини қондира олмайди. Шу сабабли республика ёғочни қайта ишлаш саноати корхоналарига Иркутск, Красноярск ва Бурятиядан ёғоч кесиб келтирилади. Бунинг учун махсус «Узбеклес» комбинати тузилган. Комбинатнинг 8 та ўрмон саноати хўжалиги дарахтларни кесиш, қурилиш материаллари тайёрлаш ишлари билан шуғулланади.

Ўзбекистон ёғочни қайта ишлаш саноати корхоналарининг коллективлари ҳам ўрмончилар кунини янги меҳнат зафарларини қўлга киритган ҳолда байрам қилдилар. «Узбеклес» комбинатининг 4 минг кишилик коллективи беш йилликнинг иккинчи йили топшириқларини муваффақиятли бажаряпти. Шу йилнинг саккиз ойида товар маҳсулотлари тайёрлаш плани 101,5 процент адо этилди. Пландан ташқари 19 минг куб метр тахта тайёрланди.

Коллективимиз СССРнинг 50 йиллик тўйини муносиб совғалар билан кутиб олиш учун зиммасига янги мажбуриятлар қабул қилди. Йиллик планни 28 декабргача бажариб, планга қўшимча 400 минг сўмлик материаллар тайёрлаймиз. Рационализаторлик таклифларини ишлаб чиқаришга татбиқ этиш туфайли 2 минг куб метр ёғоч материаллари иқтисод қилиб қолинади.

Ёғочсозлардан мингдан ошиқ киши коммунистик меҳнат зарбдори номини олиш учун курашмоқда. 13 цех ва участка, 68 бригада коллективлари қўшимча мажбуриятлар қабул қилиб, уни шараф билан бажармоқдалар. Тулин ўрмон саноати хўжалигидан А. С. Хромов, М. И. Бухоров, В. Н. Лазаренко, Ангул ўрмон саноати хўжалигидан В. Баранов, В. И. Беда, Қуйғун ўрмон саноати хўжалигидан В. Б. Тихоненко бошлиқ бригадалар ёғоч тайёрлаш топшириғини 135-150 процент адо этишди. Партия ва ҳукуматимиз «Узбеклес» комбинати ишчиларининг меҳнатини муносиб тақдирлаб, уларнинг кўпчилигини орден ва медаллар билан мукофотлади.

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ва Ўзбекистон Касаба союзлари республика Совети социалистик мусобақа ғолиблари учун кўчма Қизил байроқ таъсис этган эдилар. Иркутск ўрмон саноати хўжалиги коллективи икки марта, Кимильтей ўрмон саноати хўжалиги коллективи бир марта бу байроқни олишга муяссар бўлди.

Биз ёғочсозлик саноатини янада юксалтириш юзасидан яқин йилларга мўлжалланган бир қатор тадбирларни белгилаб чиқдик. 1975 йилга бориб ҳар йили 1560 минг куб метр ёғоч тайёрланиб, ташиб келтирилади. 520 минг куб метр тахта тайёрланади. Бундан ташқари кўплаб паркетлар, плиталар ишлаб чиқарилади.

Коллективимиз замонавий техника воситаларидан унумли фойдаланиб, ўрмон кесиш ишларида ва ёғочларни саралашда янги усулларни кенг жорий этиб, меҳнат унумдорлигини янада оширади. Янги ўрмон саноати хўжаликлари тузилиб, улар мукаммал механизмлар билан таъминланади. Ҳозир «Гипролестранс» институтининг Иркутск филиали коллективи «Узбеклес» комбинати учун йирик Казачен-Ленск ўрмон саноати хўжалиги корхонасининг лойиҳасини тузмоқда. Бу ўрмон саноати хўжалиги ҳар йили 500 минг куб метр ёғоч ташиш қувватига эга бўлади. «Гипролестранс» институтининг Красноярск филиалида эса Усть-Ангарск ўрмон саноати хўжалигининг лойиҳаси тузилмоқда.

Мавжуд корхоналар янги техника билан жиҳозланаётир. Ҳозир «Узбеклес» комбинати корхоналарида серунум ЦТ-1 автомат линиялари, ККС-10 ва ККГ-20 кранлари ишламоқда. Шу сабабли Ўзбекистон заводлари кўплаб сифатли ёғоч материаллари олмоқдалар. Минск ва Кременчуг автомобиль заводларида тайёрланган авто-поездлар ёғочларни манзилга жуда тез етказиб бермоқда.

Ютуқлар ўзимизники. Мен айрим муаммолар, нуқсонларимиз тўғрисида ҳам сўзламоқчиман. Ёғочларни ташиш учун машиналар, уларга эҳтиёт қисмлар, ёнилғи етишмай турибди. Шунингдек, ўрмон кесувчиларга савдо хизмати кўрсатиш ҳам яхши ташкил этилган, деб бўлмайди. Республикамизнинг шу масалалар билан шуғулланувчи ташкилотлари ёғочсозларни транспорт воситалари, эҳтиёт қисмлар билан таъминлашда, ўрмон кесувчиларга зарур бўлган уй-рўзғор буюмлари ва бошқа анжомларни ўз вақтида етказиб беришда ёрдам кўрсатсалар, улардан жуда миннатдор бўлардик.

Ўзбекистонда жуда катта ҳажмдаги капитал қурилиш ишлари олиб борилмоқда. Лекин, дурадгорлик-қурилиш деталлари республиканинг турли министрлик ва ташкилотларига қарашли майда корхоналарда тайёрланмоқда. Бу республикамизда амалга оширилаётган катта капитал қурилиш эҳтиёжларини қондира олмайди. Шу корхоналардан энг йириклари Тошкент, Олмалиқ, Самарқанд, Бухоро ва Фарғона ёғочни қайта ишлаш заводларидир. Бошқа корхоналар республика қурилиш ташкилотларининг ёрдамчи корхоналари ҳисобланади. Бу корхоналарда тайёрланаётган маҳсулотлар ҳозирги замон қурилишининг талабларига жавоб бермайди, сифати паст. Мазкур корхоналар фақат бир сменада ишлайди. Ёғоч чиқиндиларидан деярли фойдаланилмайди.

Зиммамизга юкланган улкан вазифаларни бажариш учун республикадаги ёғочни қайта ишлаш корхоналарининг ишини тубдан қайта қуриш керак. Уларни замонавий техника билан жиҳозлаш, ихтисослаштириш зарур. Бу соҳада республикада анча ишлар қилинди. 1971 йилнинг охирида Тошкент саноат корхоналари қаторига ёғочни қайта ишлайдиган яна иккита комбинат қўшилди. Бу корхоналар ҳар йили 500 минг квадрат-метр дераза блоклари, 500 минг квадрат метр эшик блоклари тайёрлашлари керак. Янги корхоналар замонавий ускуналар билан жиҳозланганлиги ва у ерда меҳнат илмий асосда ташкил этилганлиги сабабли анча сифатли маҳсулотлар тайёрлаб бермоқда. Афсуски, бу корхоналар ҳали тўла битказилгани йўқ. Эмаль цехи ҳозиргача чала турибди. Паркет цехи, маиший хизмат кўрсатиш комплекслари тўла-тўкис қурилган эмас. «Главташкентстрой»нинг 159-қурилиш тресги бу ишни пайсалга солиб келаётир.

Ўзбекистон — пахтакор республика. Далаларимизда ҳар йили қанча-қанча ғўзапоялар қолиб кетади. Биз мамлакатда биринчи бўлиб ғўзапоялардан қурилиш деталлари тайёрлашни тажриба қила бошладик. Сергелида қурилаётган янги корхона келгуси йили ишга тушади. У ҳар йили ғўзапоядан 40 минг куб метр плита ва ёғочсозлик саноати учун бошқа материаллар тайёрлаб беради.

Ривожланиб бораётган ёғочни қайта ишлаш саноати бошқариш усулини ҳам такомиллаштиришни талаб этади. Шу сабабли Ўзбекистон ССР Фанлар академияси кибернетика институти ёғочсозлик корхоналарини автоматик усулда бошқаришга тайёргарлик кўрмоқда. Бунда электрон-ҳисоблаш машиналаридан фойдаланилади.

Ёғочсозлик саноатини малакали кадрлар билан мустаҳкамлаш мақсадида Тошкентда ҳунар техника билим юрти қуришга қарор қилинди. Талабалар замонавий асбоб-ускуналар билан жиҳозланган корхоналарда таълим оладилар.

Коллективимиз СССРнинг 50 йиллик тўйига катта тайёргарлик кўрмоқда. Биз халқимизнинг турмуши янада фаровон, хонадонлари файзли, зийнатли бўлиши учун ҳамма тадбирларни кўрамиз.

С. ОМИЛОВ,
Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ҳузуридаги ёғоч тайёрлаш ва қайта ишлаш Бош бошқармасининг бошлиғи.

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» МАТЕРИАЛЛАРИ ИЗИДАН

«АЛДАГАНИ АНҚОВ ЯХШИ»

Бухоро областидаги Ғиждувон, Ромитан районлари матлубот жамиятларининг раҳбарлари жуда ҳотамтой одамлар экан. Улар давлатнинг пулини тўғри келган одамга суриштирмай-нетмай бериб юборишни ҳеч гап эмас. Масалан, «Центросоюзпроект»нинг Тошкент филиали топографи Раҳим Муҳамедовга бажарилмаган иш учун 1230 сўмдан зиёд пул тўлашган. Газетамизнинг шу йил 6 июль сонида юқоридаги сарлавҳа остида босилган фельетонда ана шу ғайриқонуний фактлар очиб ташланган эди.

Бухоро область матлубот жамиятидан хабар қилишларича, қаллоб Р. Муҳамедов суд жавобгарлигига тортилган ва ундан қонунсиз олган пул ундирилган. Ғиждувон район матлубот жамияти правлениесининг раиси Истам Жавгаров, Ромитан райпоси правлениесининг раиси Садри Алиев ўртоқлар контролсизлик қилганликлари, бунинг натижасида кооператив ташкилотларига моддий зарар етгани учун маъмурий жазо олганлар.

ИШЧИ СИНФИНИНГ МУНОСИБ ВОРИСЛАРИ

ЁШЛАР, ҲУНАР ЎРГАНИНГ!

«Ҳар бир ёш йигит, ҳар бир ёш қиз коммунистик жамиятни қурувчи бўлмоғи керак, сизлар коммунистик жамиятни қурувчи ана шу миллионларча ёшлар орасида биринчи бинокорлар бўлмоғингиз керак».

В. И. ЛЕНИН.

Ким бўлишим, қандай касбни танлашим керак, деган савол шубҳасиз, ҳар бир йигит ва қизни ҳаяжонлантирмай қўймайди. Севикли она-Ватанимизда ёшларимизнинг порлоқ истиқболи учун барча имкониятлар яратиб берилган. Ёшларимизнинг ким бўлиб етишишидан, яъни инженерми, врачми, ўқитувчими, геологми бўлишидан қатъи назар ишчи касби инсон умрида севикли касб бўлиб қолади. Ишчи бўлиш — совет кишиси учун буюк шарафдир.

Ҳунар-техника ўқув юртлари — слесарь, ремонтчи, матбаачи, қурувчи-монтажчи, алоқачи, машиначи, механизатор, дурадгор каби ҳаётимизда мавжуд бўлган яна кўпдан-кўп касбларни эгаллаш мумкин бўлган энг тўғри йўлдир.

Билим юртларини одатда кадрлар ўчоғи деб аташади. Чиндан ҳам республикамиздаги бирор завод ёки фабрика, колхоз ва совхоз йўқки, унда билим юртларининг собиқ талабалари меҳнат қилмаётган бўлсин.

Ёшларимиз билим юртида ўқиган вақтларида тамомила давлат таъминотида бўладилар. Қишки, ёзги кийим-кечак, иш кийими ва уч маҳал бепул иссиқ овқат билан таъминланадилар. Узоқдан келганларга ётоқхона берилади. Бундан ташқари билим юртида ўқиган муҳлат узлуксиз меҳнат стажига киритилади.

Дарвоқе, кейинги йилларда республикамизда ёшларга касб-ҳунар ўргатиш борасида катта ишлар амалга оширилди. Аксарият ёшлар ўрта мактабни тугатганларидан сўнг қалб амри билан ишлаб чиқаришга йўл олаётирлар. Бу ерда улар тажрибали устозлар қўлида ўзлари танлаган касб бўйича малака орттирмоқдалар. Ҳарбий хизмат ҳам катта чиниқиш мактаби ҳисобланади. Она-Ватан олдидаги бурчини ўтаётган ёшларимиз турли мутахассисликларга эга бўлиб қайтмоқдалар. Айрим ёшларимиз эса олий ҳарбий билим юртларига кириб ўқишяпти.

Бугунги ёшлар саҳифаси ишлаб чиқаришнинг илғор командирлари билан ёнма-ён тер тўкаётган йигит-қизларнинг меҳнатда бахт топаётганлиги, айрим ёшларимизнинг ҳарбий олий ўқув юртларида чиниқиб бораётганлиги ҳақида ҳикоя қилади.

*

Тошкентдаги 63-ҳунар-техника билим юрти «Главташкентстрой» корхоналарида ишловчи бетончи, дурадгор, сувоқчи, бўёқчи, слесарь, монтажчи, пайвандчи ва бошқа касб эгаларини тайёрлайди. Суратда: дурадгор уста Н. Добиров ўз шогирдлари билан. Узбекистон қишлоқ хўжалик машинасозлиги ва Тошкент трактор заводлари учун малакали ишчилар етиштириб берадиган билим даргоҳи пойтахтимиздаги 57-ҳунар-техника билим юртидир. Суратда: мастер И. Трайбер бўлажак ҳунармандлар В. Товриков ва И. Смановларга токарлик касбини ўргатмоқда.

А. Тўраев фотолари.

МУҚАДДАС БУРЧ

Истиқбол эгалари бўлган ёшларимизни она-Ватанга садоқат ғоявий-сиёсий жиҳатдан етук, меҳнатга коммунистик муносабатда бўлиш ва интернационализм руҳида тарбиялаш партия, совет, касаба союз ва комсомол ташкилотларининг, хўжалик раҳбарларининг муҳим вазифасидир.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев партия Марказий Комитетининг КПСС XXIV съездига Ҳисобот докладида айтганидек, **ўзимизнинг сиёсий тажрибамизни, иқтисодий ва маданий қурилиш проблемаларини ҳал этиш тажрибасини янги авлодларга ўргатиш, ёшларни ғоявий жиҳатдан тарбиялашга раҳбарлик қилиш, уларнинг ўз оталари ишини, улуғ Ленин ишини муносиб давом эттиришлари учун ҳамма чораларни кўриш — бизнинг бурчимиздир.**

Ёшлар тарбиясининг энг муҳим ва асосий формаларидан бири ўсиб келаётган авлодни меҳнатга коммунистик муносабатда бўлиш руҳида тарбиялашдир. Социалистик ишлаб чиқаришнинг хусусияти ва унинг ривожланиш тенденцияси, илмий-техника революцияси ва ижтимоий тараққиёт бу борада мактаблар олдига улкан вазифалар қўймоқда. Чунки халқ хўжалигининг ҳажми ва тармоқларининг муттасил кенгаяётганлиги малакали кадрларга бўлган эҳтиёжни кун сайин ошириб бормоқда.

Маълумки, меҳнат ресурсларининг асосий манбаи мамлакатимизда ёшлар ҳисобланади. Бошқа бирор манба на сон жиҳатидан, на сифат жиҳатидан унинг ўрнини босолмайди. Биргина мисол: Янги беш йилликда Тошкент областида йилига 11 мингга яқин ўқувчи мактаб партасидан ижтимоий меҳнатда қатнашиш учун йўлланма олади. Бу, албатта, мактабларнинг ролини ва масъулиятини ошириш билан бир қаторда, улар олдига муҳим вазифалар қўяди. Бугунги кунда мактаб ўз ўқувчиларига қандай таълим ва тарбия бераётгани, ёшларнинг меҳнатга муҳаббат руҳида тарбиялай олиши, уларда бирор касбни мустақил танлай олиш кўникмаларини ҳосил қилиши кўп нарсага боғлиқ.

Ўқувчиларга политехника, меҳнат тарбияси бериш йилдан-йилга takomillashmoқда. Ёшларнинг касб танлашида ҳар бир шаҳар, район ва унинг экономикаси характери ва ривожланиш истиқболлари ҳисобга олинмоқда. Область мактабларида ёшларни ишлаб чиқариш жараёнлари билан таништиришга, оммавий ишчи касблари билан яқиндан танишишга эътибор кучайтирилмоқда.

Ёшларни кекса авлод меҳнат анъаналари руҳида тарбиялашга алоҳида эътибор берилмоқда. Чирчиқ, Олмалиқ, Бекобод шаҳарлари, Оққўрғон, Бекобод, Янгийўл ва бошқа район мактабларида колхоз қурилишининг ветеранлари, завод, фабрика, колхоз, совхоз раҳбарлари ва мутахассислари билан учрашувлари яхши уюштирилган. Бу район ва шаҳарларда касб танлашга оид махсус кабинетлар ташкил этилган.

Мактаб коллективлари билан ишлаб чиқариш корхоналари ўртасидаги ҳамкорлик ёшларни меҳнатга бўлган муҳаббатини ошириш билан бирга уларнинг касб танлашига ҳам яқиндан ёрдам бермоқда. Чунки тематик кечалар, экскурсия ва учрашувлар ёшларни фақат ишлаб чиқариш жараёнлари билангина таништириб қолмай, айни вақтда уларнинг ўша касб ҳақидаги тушунчаларини ҳам кенгайтиради.

Область колхоз ва совхозларида саноат корхоналари ўз маҳсулотларининг кўргазмасини очиб, касб танлашга доир бурчак ва стендлар ташкил қилишда мактабларга яқиндан ёрдам кўрсатмоқда. Янгийўл, Чирчиқ шаҳри ва Бекобод районида бу борада қилинган ишлар, айниқса, диққатга сазовордир.

Областимиз мактабларининг аксарияти қишлоқ районларига жойлашган. Қишлоқ хўжалигига малакали кадрлар тайёрлаш кўп жиҳатдан қишлоқ мактабларида касб танлаш иши қандай йўлга қўйилганлигига боғлиқ. Шунинг учун ҳам область партия ташкилоти бу масалага доимо диққат-эътибор билан қарамоқда.

Ёшларнинг касб танлашида ўқувчилар ишлаб чиқариш бригадалари ҳам ижобий роль ўйнамоқда. Ҳозир областимизда шундай бригадаларнинг 182 таси мавжуд бўлиб, уларда 7 мингдан зиёд ўқувчи ишламоқда. Бу бригадаларга 3 минг гектарга яқин ер бириктиб қўйилган. Ўқувчилар меҳнат жараёнида қишлоқ хўжалигидаги илғор иш методларини, янги машиналарни бошқаришни ўрганиш билан бирга, меҳнат коллективларида тарбияланмоқдалар.

Мактаблар билан ҳунар-техника билим юртлари коллективларининг ишчи касбини пропаганда қилишдаги ҳамкорликларини янада кучайтириш ҳаёт тақозоси бўлиб қолди. Бу, ҳунар-техника билим юртлари ва мактабларининг структураси, у ерда бериладиган мутахассислик ва ҳунар-техника таълими соҳасидаги имтиёзлар ҳақида ёшларга атрофлича маълумот бериш имкониятини туғдиради.

Ёшларнинг касб танлаши соҳасида қилинаётган ишлар ўзининг самараларини бермоқда. Кейинги беш йил ичида мактабни битирган ёшларнинг 45,7 проценти ишлаб чиқаришда ишлаш истагини билдирди. Уларнинг сафи йилдан-йилга кенгайиб бормоқда. Шу йилнинг октябрь ойигача областда ишга жойлашмаган ўрта маълумотли бирорта ҳам ёш қолмайди. Утган ўқув йилида мактабни тамомлаган 18 мингдан зиёд ёшнинг 1141 таси давлат ҳунар-техника билим юртларига ўқишга кирган бўлса, 4655 таси қишлоқ хўжалигига, 4189 таси саноат корхоналарига, 500 га яқин киши эса қурилишларга ишга кирди.

Ўқувчиларнинг ремонт бригадалари сони ҳам йил сайин кўпаймоқда. Улар ўқитувчилар раҳбарлигида мактаб биноларини янги ўқув йилига тайёрлашда яқиндан ёрдам беришмоқда. 1971—1972 ўқув йилида ўқувчиларнинг 40 га яқин ремонт бригадаси бу ишда фаол қатнашди.

Тажриба шуни кўрсатдики, ўқув-тарбия ишларини меҳнат билан узвий қўшиб олиб бориш ўқувчиларнинг фан асосларини чуқур ўзлаштиришига ҳам ижобий таъсир қилмоқда. Чунки ўқувчи станок ёнида, колхоз ва совхоз далаларида фан асосларини пухта ўрганиш зарурлигига тезда иқрор бўлади.

Афсуски, баъзи жойларда ёшларнинг меҳнат тарбиясига, уларнинг касб ўрганишига ва оммавий касбларни эгаллашига етарли эътибор берилмаётир. Айрим ҳолларда мактабларнинг шароити ҳисобга олинмайди. Айниқса, қишлоқ хўжалигини механизациялаш, қурилиш ишлари, электр ва радиотехника соҳасидаги касбларга ёшлар кам жалб қилинаётир. Шуни ҳам айтиш кераккки, ўқувчиларга касб ўргатиш масаласи илмий жиҳатдан ҳали тўла ишлаб чиқилмаган.

Республика Маориф, Олий ва ўрта махсус таълим министрликлари бу соҳада зарур бўлган педагогик кадрлар тайёрлаш ишига етарли эътибор бермаётирлар. Касблар ҳақида босилаётган справочниклар кам. Ўқитувчиларга амалий ёрдам кўрсатиш мақсадида ўқувчиларнинг касб танлашига доир қўлланмалар нашр этишни кўпайтириш керак.

Партия ва ҳукуматимизнинг ҳунар-техника таълимини янада ривожлантириш тўғрисида қабул қилган қарорларида қўйилган вазифаларни ҳал этмоқ учун ҳали кўп иш қилиниши лозим. Шунга эришмоқ керакки, ўрта мактабларни битираётган ёшлар ишлаб чиқаришда, колхоз ва совхозларда ишлаш истагини билдирсинлар. Бунинг учун имкониятларимиз борми? Тажриба шуни кўрсатмоқдаки, агар партия, совет, касаба союз ва комсомол ташкилотлари, мактаб коллективлари бу масала билан астойдил шуғуллансалар, шундай натижага эришиш мумкин.

Б. АБДУРАЗЗОҚОВ,
Тошкент область партия комитетининг секретари.

СЎЗ—ТУРЛИ КАСБ ЭГАЛАРИГА

БАХТ— МЕҲНАТДА

Ўрта мактабни битирган йилим. Тенгдошларим «Қайси институтга ўқишга борасан?», деб сўрашаверди. Мен ёшлигимданоқ ишчи бўлишни орзу қилардим. Шунинг учун ҳам ҳеч иккиланмай шонли ишчилар сафига қўшиламан, деб жавоб бердим. Мақсадимга эришдим. Орзуим ушалди. Ҳозир яратувчи, ижодкор ишчилар синфи сафидаман. Касбим билан фахрланаман.

Бригадамиз мамлакат зарбдор қурилишларидаги ёш коллективлар ўртасида СССРнинг 50 йиллиги шарафига бошланган мусобақада биринчи ўринни олди. Қурувчилар куни муносабати билан мен ҳам социалистик мусобақа ғолиблари қатори она-Ватанимиз пойтахти — жонажон Москвага бордим. ВЛКСМ Марказий Комитетида қабул маросими ўтказилди. Жуда кўп бинокорлар қатори ВЛКСМ Марказий Комитетининг Фахрий ёрлиғи ва ғолиблик значоги билан тақдирландим. Бундай юксак шарафга меҳнат туфайли эришдим, деб айта оламан.

Коммунистик партия ва совет ҳукуматининг ишчилар синфи ҳақидаги оталарча ғамхўрлиги бизни янгидан-янги меҳнат зафарларига руҳлантирмоқда. Москвадан қайтгач, Поён Овлаев бригадасини мусобақага чақирдик. Улар ҳам зарбдорчасига меҳнат қилишяпти. Ҳозир коллективимизнинг ҳар бир аъзоси коммунистик меҳнат бригадаси номини олиш учун курашмоқда. Комбинатимиз қурилишида ишлаб, обрў-эътибор ва шон-шуҳрат қозонаётган ёшлар кўп.

Азиз тенгдошлар, бизнинг сафимизга қўшилинг, чинакам бахтни меҳнатдан топасиз.

Ш. ГАДОЕВ,
Бухоро ип-газлама комбинати комсомол-ёшлар бригадасининг бошлиғи.

МАРДЛАР МАЙДОНИ

Мардлик, жасорат меҳнат майдонида намоён бўлади. Туямўйин тўққизинчи беш йилликнинг зарбдор иншоотларидан бири, том маънода мардлар майдонидир.

Хоразм воҳасининг экономикаси тараққиётида янги босқич очадиган Туямўйин гидроузели қурилиши участкаларида ишлар миқёси кенгайиб боряпти. Бу йил 20 миллион сўмликдан кўпроқ қурилиш-монтаж ишлари бажарилади.

Ҳозир Туямўйинда меҳнат қилаётган қурувчиларнинг қарийб 70 проценти ёшлардир.

Туямўйинга қалби олов ёшлар виждон амри билан тўхтовсиз келиб турибди. Бу улкан объектда ишлар кўлами кенгайган сари қурувчилар сафи ҳам тинмай ўсиб боради. Биз дилида ижодкорлик чўғи ёнаётган ёшларни сафимизга келишга, мардлар майдонида жасорат кўрсатишга чақирамиз. Куч-ғайратга тўлиб-тошган ажойиб йигит ва қизларни улкан қурилишга таклиф қилар эканмиз, ўз ватанпарварлик бурчини чуқур англаган ҳар бир ёш бу чақириққа «Лаббай!», деб жавоб беришига қатъий ишонамиз. Чунки ғайратини, қалб ҳароратини севикли Ватан бахт-саодати учун курашга бағишлаш — буюк шарафдир.

М. ҚИЛИЧЕВ,
Р. ҲАМИДОВ,
Туямўйин гидроузели қурилиш бошқармасининг зарбдор экскаваторчилари.

КАТТА КУЧ

Мирзачўл — янги ерларни кенг миқёсда ўзлаштириш лабораториясига айланиб қолди. Энди унга яна ҳам кўпроқ электр қуввати керак. Электр экскаваторларни ишлатишга, далаларга сунъий ёмғир ёғдиришга, шаҳар ва қишлоқларни обод, чароғон қилишга даркор. Шу сабабли Иттифоқимиздаги энг йирик корхоналардан бири — бўлажак Сирдарё ГРЭСини қуришга киришилди.

Ҳозир улкан қурилишда уч мингга яқин йигит-қиз ёшликка хос ғайрат-шижоат кўрсатиб меҳнат қиляпти. Уларнинг кўпчилиги бу ерда янги касбларни ўрганишди. Олий ўқув юртлари ва техникумларда ўқиб, мутахассис бўлишди. Қурилиш ёшлар учун чинакам ҳаёт мактабига айланди.

Станциянинг биринчи навбатида 90 миллион сўмликдан ортиқ қурилиш-монтаж ишлари бажарилади. ГРЭС-нинг иккинчи навбатини бошлаш юзасидан қилинадиган 15 миллион сўмлик ишлар ҳам шу йил бажарилиши керак. Бунинг учун кўп ишчи кучи, техникани биладиган ёшлар меҳнати талаб этилади. Ҳозир улкан нурхона қурилишида ишлаш истагини билдириб келаётган ёшлар сафи кенгаймоқда. Улар бу ерда кўп нарсаларни ўрганишларига, ҳаёт мактабида чиниқишларига аминмиз.

М. АСҚАРОВА,
Сирдарё ГРЭСи қурилиши арматурачиси.

И. ХУЖАЕВ,
слесарь.

ЗАВОДГА ЁШЛАР КЕЛГАЧ...

Қудрат ҳарбий хизматни ўтаб қайтгач, Тошкент тракторсозлик заводининг 8-цехига электрик бўлиб ишга кирди. Орадан кўп ўтмай бригадир-электрик этиб тайинланди. Айни вақтда у цехдаги 25 комсомол-ёшнинг етакчиси ҳам. У ўзининг меҳнатсеварлиги ва ташкилотчилиги билан коллектив эътиборини қозонган. Завод партия ташкилоти ёки комсомол комитетида ёш ишчилар ҳаётига тааллуқли бирор масала муҳокама қилинадиган бўлса, ёш коммунист Қудрат Муҳиддиновнинг фикри ҳам инобатга олинади.

Яқинда завод маъмурияти Қудрат тавсия этган Владимир Лехкодимовни корхона йўлланмаси билан Тошкент политехника институтига ўқишга юборди. Владимир беш йиллик ўқиш давомида заводдан ҳар ойда 60 сўм стипендия олиб туради. Ўқиш тугагач, ўз заводига келиб ишлайди. Саша Оконик ҳам шу цехда меҳнат қилади. Айни вақтда Тошкент автомобиль йўл қурилиши институтининг кечки курсида ўқийди.

— Корхонамизда,—дейди завод партия ташкилотининг секретари И. М. Лукьянов, — ёш ишчиларни танлаш, жой-жойига қўйиш, тарбиялаш, касб-ҳунар ўргатиш, уларнинг етук мутахассис бўлиб етишишларига алоҳида эътибор берилмоқда. Биз ёшларни ишлаб чиқаришга кенгроқ жалб қилиш мақсадида 210- ва 211-ўрта мактабларни заводимиз оталиғига олганмиз. Мазкур мактаблардаги 250-380 ўқувчи ҳар йили ўқишдан ажралмаган ҳолда заводимизда касб-ҳунар ўрганади. Ўрта мактабни тугатгач, уларнинг аксарияти корхонамизга ишга кириб, дастгоҳларни бемалол бошқара оладиган бўлади. Бу йил ана шу мактабларни битирганлардан Т. Туманов, К. Холмуродов 28-цехда, Х. Ҳожибеков, А. Бозорбеков, Ю. Чулкин 2-, 9-, 27-цехларда мастерларга шогирд тушиб, металл йўнувчи, қирқувчи, силлиқловчи, токарлик касбларини эгаллаяптилар. Заводимиз ҳузурида ўн бир йиллик кечки ишчи-ёшлар мактаби ва Тошкент авиация техникумининг филиали бор. Ишчи-ёшлар мактабини ҳар йили 150-160 киши битириб чиқмоқда.

Биз уларнинг ишлаб, ўқишлари учун кенг имкониятлар яратиб беряпмиз. Заводимиз техникумида ўқиш эрталаб ва кечқурун олиб борилади. 1972 йили техникумни 58 ўқувчи битириб, иш билан тўла таъминланди ва 70 киши ўқишга қабул қилинди. Ҳозир техникумда 200 дан ортиқ ёш таълим олмоқда.

Самарқандлик Раҳим Мирзаев 1969 йилда заводимизга ишга келган эди. Ҳозир у 27-цехда донгдор фрезировкачи. Кундалик топшириқларни 1,5-2 ҳиссага етказиб адо этмоқда. Унинг бир ойлик иш ҳақи ўртача 160 сўмни ташкил этади. Раҳим завод техникумининг 5-курсида ўқимоқда. Ётоқхона билан таъминланган. Б. Ўрозбоев ҳам 13-цехда слесарь бўлиб ишлайди. Ўртача ойлиги 140-150 сўмга тўғри келади. Техникумнинг 4-курсида ўқийди. Шунингдек, Тошкентдаги бошқа техникумларда 210 ёш ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда ўқимоқда.

Т. Усмонов, Н. Цой, В. Ракитин сингари 98 йигит-қиз В. И. Ленин номли Тошкент Давлат университетида, Тошкент политехника институтида, Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш инженерлари ва Тошкент автомобиль йўл қурилиш институтларида, икки киши эса аспирантурада ўқияпти.

Ҳозир Андижон, Қўқон, Самарқанд, Тошкент, Чирчиқ шаҳарларидаги ҳунар-техника билим юртларини тугатган 300 йигит-қиз заводда ишлаб чиқариш практикасини ўтказмоқда. Уларга ёш коммунист Қудрат Муҳиддинов бириктиб қўйилган.

Ғ. ШУКУРОВ.

Ташкил топганига 54 йил тўлган В. И. Ленин номидаги Тошкент олий умумқўшин командирлар билим юртида турли миллат ёшлари таҳсил кўришмоқда. Билим юрти ўзининг бой жанговар анъаналарига эга. Ленинчи-курсантлар авлоди ҳозир ана шу анъаналар руҳида тарбияланмоқда. Бир сўз билан айтганда, билим юртини миллий кадрлар тайёрлаш ўчоғи, деб айтиш мумкин.

Шуни фахр билан таъкидлаш кераки, билим юрти қучоғидан армия генераллари А. Лучинский, Н. Ляшченко, артиллерия генерал-полковниги М. Парсегов, артиллерия генерал-лейтенанти Ф. Норхўжаев каби кўплаб таниқли ҳарбий қўмондонлар етишиб чиққан. Ўқув даргоҳимизнинг 43 собиқ талабасига Совет Иттифоқи Қаҳрамони деган олий унвон берилган.

Ҳозир билим юрти ғоявий чиниққан, олий инженерлик маълумотига эга бўлган юқори малакали офицер кадрларни етиштирмоқда. Билим юрти замонавий техника билан жиҳозланган синфхоналар ва лабораторияларга эга. Бўлажак офицерлар тажрибали профессор-ўқитувчилар раҳбарлигида тўрт йиллик ўқиш давомида махсус илмий-техникавий ва ижтимоий-сиёсий фанлар бўйича юқори билим олмоқдалар, яхши назарий чиниқишдан ўтмоқдалар.

ЧИНИҚИШ МАКТАБИ

Бундан тўрт йил муқаддам билим юртига ўзбек йигити Ғайрат Дадажонов ўқишга қабул қилинди. Дастлабки йилларда у анча қийналди. Лекин илмга бўлган қизиқиш, офицер бўлиш иштиёқи, айни вақтда ўқитувчилар, командирлар ва дўстларининг кундалик ёрдами катта ютуқларга олиб келди. Шу йил ёзда биз уни катта ҳаётга йўлладик. Ғайрат СССР ташкил топган куннинг 50 йиллиги шарафига олган мажбуриятини шараф билан бажарди, ўқишни имтиёзли диплом билан тамомлади. Шунингдек, бу йил Н. Раҳматов, К. Урмонов каби тиришқоқ ўзбек ёшлари ҳам ўқишни аъло баҳолар билан тугаллашга муваффақ бўлдилар.

Ленинчи курсантлар Тошкент шаҳридаги 20 та мактаб, ҳунар-техника ўқув юртлари, техникумлар ва болалар уйини ўз оталиғига олиб, улар ўртасида ҳарбий-ватанпарварлик ишларини жонлантириб юборишди. Курсантларимиз мактабларда тез-тез бўлиб, жасорат дарсларини ўтказадилар, ҳарбий хизмат — чиниқиш мактаби эканлиги ҳақида мазмунли суҳбатлар уюштирадилар, ўқувчиларга шон-шуҳрат бурчаги ва хоналарини жиҳозлашда ёрдам берадилар, «Зарница» ҳарбий-спорт ўйинларини ташкил этишда фаол қатнашадилар.

Барча совет халқлари қатори билим юртининг ленинчи-курсантлари СССР ташкил топган куннинг 50 йиллигига муносиб совға билан бормоқдалар.

И. ПУПКОВ,
В. И. Ленин номидаги Тошкент олий умумқўшин командирлар билим юртининг бошлиғи.

Касб танлаш мураккаб масала. Касб танлаш, жамиятимиз манфаатларига мос бўлиб тушиши даркор. Касбни жиддий танлаш — ўз ишингга бутун умр давомида хизмат қилишга шайланиш демакдир.

Касбни нотўғри танлаш йигит ёки қизнинг ўзигагина салбий таъсир кўрсатиб қолмай, балки жамиятга ҳам катта иқтисодий зарар келтиради. Ишлаб чиқаришдан баъзи ёшларимизнинг кетиб қолиш сабаблари ҳам ана шундан. Чунки улар тасодифан касб эгаллайдилар, оқибатда ўз ҳунаридан тез шаҳди қайтиб, касбларини ўзгартиришга мажбур бўладилар.

Нега шундай? Менинг тушунишимча, ёшларимизга маълум бўлган касб-ҳунар доираси ҳозирча бирмунча чекланган. Улар кўпроқ инженер, шифокор, ўқитувчи каби касблар ҳақида тўла маълумотга эга бўлган ҳолда техник ва ишчи касбини, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришининг кўпгина мутахассисликларини яхши билмайдилар.

Ишчи — барча ишларнинг бунёдкори бўлган кишиларга берилган улуғ ном. Унинг ақл-заковати, ғайрат ва шижоати, забардаст ва олтин қўллари билан шаҳарлар қад кўтармоқда, пахтазорларимизда «зангори кема»лар сузиб юрибди, фазога сунъий йўлдошлар учириляпти. Буларнинг ҳаммаси ишчи ўз меҳнати билан бахтли, гўзал эканлигини яна бир бор исботлайди.

ҲУНАРДАН УНАР...

Серқуёш диёримизда ўзининг ҳалол ва фидокорона меҳнати билан эл-юртга шуҳрат таратган минг-минглаб ишчиларни учратасиз. Социалистик Меҳнат Қаҳрамонлари Марҳамат Йўлдошева, Ҳожи Қосимов, Низом Ғозиқулов, Мамажон Саидов, Саид Нуриддинов ва бошқа юзлаб таниқли кишиларнинг номларини халқимиз ҳурмат ва ифтихор билан тилга олади.

Мен ҳам бундан роппа-роса 36 йил илгари Тошкент қишлоқ хўжалиги машинасозлиги заводига шогирд бўлиб ишга кирган эдим. Шу қутлуғ даргоҳда ҳунар ўрганиб, ҳақиқий ишчи бўлиб етишдим. Партия сафига ўтиб, коммунистларга хос меҳнат қилдим. Ҳалол меҳнатимни партия ва ҳукуматимиз юқори баҳоладилар. Менга Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, деган олий унвон берилди.

Бағримдан икки юздан зиёд шогирд етишиб чиққанидан чексиз фахрланаман. Қўлидан тутиб, ҳунар ўргатган шогирдларимдан Петр Злобин билан Фозил Солихўжаев ўртоқлар Ленин ордени билан мукофотландилар.

Жонажон Ватанимизда ҳар бир ёш ўзи севган, танлаган касб-ҳунарини эгаллаш ҳуқуқига эга. Бунинг учун барча имкониятлар яратилган. Завод ва фабрикалар, зарбдор қурилишлар, гигант иншоотлар, бепоён қўриқ ерлар — ҳамма-ҳаммаси бунёдкор ёшларимизнинг забардаст қўллари билан яратиляпти.

Бизнинг жамиятимизда ҳар бир касб-ҳунар шарафли ва фахрлидир. Дарвоқе, ҳунарлининг қўли гул, дейдилар. Шунинг учун ҳам ҳар бир ёш жиддий ўйлаб, сўнг касб танлаши керак. Касбнинг яхши-ёмони йўқ.

М. ЮСУПОВ,
Социалистик Меҳнат Қаҳрамони.

ОВЧИЛАР ЭЪТИБОРИГА

ШИКОР МАВСУМИ

Ов қилишнинг ажиб гашти бор. Ишдан ташқари вақтларингда қармоқ кўтариб сув бўйида тоза ҳаводан баҳраманд бўлиб ўтиришга нима етсин. Паррандаларга ишқибоз кишиларнинг ҳам милтиқ кўтариб ов қилинадиган жойларда юриши уларнинг баҳри-дилини очади. Республикамизда ов ишқибозлари учун катта имкониятлар яратиб берилган. Ов маданиятини ошириш, овчиларни мукаммал қурол-анжомлар билан таъминлаш анча дуруст йўлга қўйилган. Венгрия пойтахти Будапешт шаҳрида ўтган йили ташкил қилинган жаҳон ов анжомлари кўргазмасида Ўзбекистон ҳам иштирок этди. Кўргазмада республикамиз беш хил ов қурол-анжомлари билан қатнашди. Улардан иккитаси олтин ва учтаси кумуш медаль билан тақдирланди.

Булар қувончли, албатта. Бироқ қардош республикалар овчиларининг иши билан Ўзбекистон овчиларининг ишлари таққослаб кўрилса, ҳали анчагина камчиликларимиз борлигини, ов маданиятини ошириш соҳасида кўпгина тадбирлар кўрилиши лозимлиги маълум бўлиб қолади. Чунончи, овчилик жамияти аъзолари бадалларни ҳамиша ҳам ўз вақтида тўлаб боришяпти деб бўлмайди. Ов қуроллари ва анжомларини рўйхатдан ўтказиш, ҳужжатларни расмийлаштиришдан тортиб тасдиқланган қоидаларга амал қилишгача бўлган ишларда такомиллаштирилиши лозим бўлган жиҳатлар бор.

Ов маданияти масалаларига унчалик эътибор қилмаслик зотли ҳайвонлар ва камёб паррандаларнинг камайиб кетишига сабаб бўляпти. Бухоро бўғуси, тоғ эчкиси, Қизилқум арҳари, шер, барс, Тянь-Шань айиғи каби ҳайвонларни, тоғ ғози, сариқ бошли лочин сингари қушларни отиш ман қилинганига қарамай овчилар қоидаларни бузишмоқда. Рухсат этилмаган жойларда ов қилиш қоида бузиш эканлиги маълум бўлгани ҳолда, баъзи овчилар бу қоидаларни чеклаб ўтишга ҳаракат қилиб кўрмоқдалар. Маълумки, қоидаларга амал қилмаслик жиноий жавобгарликка тортишгача бориб етади.

Республика ов хўжалиги жамиятининг аъзолари амалдаги қонун-қоидаларни адо этишда область, шаҳар ов жамиятларига яқиндан кўмаклашишлари керак. Жамият инспекторлари, жамоатчи инструкторлар жойларда тушунтириш ишларини олиб боришга эътиборни кучайтиришлари зарур. Акс ҳолда, бугунги кунда Ўзбекистон ов хўжаликларида қонунбузарлар ўзларини бир мунча эркин ҳис қилаётганликлари сезилмоқда.

Ўрмон хўжаликларида, қўриқхоналарда паррандалар, турли жониворлар болалаб, кўпаймоқда. Ўрмон бойлигимиз ана шу тариқа ортиб боряпти. Республикамиз қўриқхоналаридаги паррандалар ва жониворлар ов хўжалигимизнинг бойлиги, кўрки бўлиб турибди. Овчиларнинг, ўрмон хўжалиги ходимларининг вазифаси бу бойликни авайлашдан, сақлашдан, қонунбузарлардан эҳтиёт қилишдан иборат.

Мана, мафтункор мавсум ҳам бошланди. 15 сентябрдан бошланган ов мавсуми 15 декабргача давом этади. Мавсумни намунали ўтказишга ҳар бир овчи ўз ҳиссасини қўшиши керак. Рухсатномасиз ов қилишга, паррандалар отиш нормасига риоя қилмасликка қатъий чек қўйиш зарур. Чўчқа, Сибирь эчкиси, бўрсиқ сингари зотли жониворлар махсус рухсатнома билан ов қилинади. Ўрдак, турнага ўхшаган паррандалар умумий рухсатнома билан юқорида таъкидланган муддат мобайнида ов қилинади. 15 октябрдан декабрь ойининг охиригача қуён, тулки, ёввойи мушук, ғоз, каптар овланади. Ов хўжаликларида 15 октябрдан 15 ноябргача рухсатномаси бўлган кишилар қирғовул, каклик, андатра («Зверопромхоз»нинг рухсати билан) ва келгуси йил 15 февралдан то май ойигача юмронқозиқ, қундуз овлашлари мумкин. Шуни ҳам айтиш керакки, республиканинг ҳамма ов хўжаликларида душанба ва сешанба кунлари ов қилиш ман этилади.

Ов мавсуми муддатларини бузганлар, қуш ва ҳайвонларни нормадан ортиқ овлаганлар қоидаларга мувофиқ жазоланадилар: жарималар ундириб олинади, жавобгарликка тортилади.

А. АФЗАЛОВ,

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ҳузуридаги ўрмон хўжалиги ва ов бойликларини муҳофаза қилиш бошқармасининг бошлиғи.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 12.30 — МОСКВА. 17.55 — ТОШКЕНТ. 18.00 — Қўғирчоқ фильм. 18.10 — Концерт-очерк. 19.00 — Ахборот. 19.20 — Кино оламида. 20.40 — Шеърият муҳлисларига. 21.00 — Ахборот. 21.20 — Ўн минут музика. 21.30 — Қишлоқ хўжалик билимлари телевизион халқ университети. 22.00 — «Вақт». 22.30 — Пахтакорлар учун концерт. 23.20 — **Аста секин портлаш** (бадиий фильм). ИККИНЧИ ПРОГРАММА. 11.00 — ТОШКЕНТ. Телеспектакль. 12.30 — Ўқув кўрсатувлари. 13.00 — **Осмон калити** (бадиий фильм). 17.50 — МОСКВА. 22.00 — ТОШКЕНТ. Врач маслаҳати. 22.20 — Реклама ва эълонлар. 22.30 — Концерт. УЧИНЧИ ПРОГРАММА. 19.00 — ТОШКЕНТ. Ўқув кўрсатувлари. 20.50 — Тошкент янгиликлари. 21.00 — Фильм-концерт. 22.00 — **Бой ила хизматчи** (бадиий фильм).

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 19/IX да **Травиата**, 20/IX да **Оққуш кўли.**

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 19/IX да **Ой тутилган тунда**, 20/IX да **Қонли сароб.**

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **Москва Давлат цирки артистларининг гастроллари.**

КИНО

ҚИШКИ БИНОДА

Оловнинг бўйсундирилиши — САНЪАТ САРОЙИ, «ЧАЙКА», (кундуз соат 3 кеч 8.45 минутда).

Бахтга йўл — «ДРУЖБА» (тоқ соатларда), «КЎКЧА», «ЧАЙКА» (кундуз соат 12 ва кеч 6 да), «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ», «СПУТНИК» (кундуз ва кечқурун), «МОСКВА» (эрталаб соат 11 ярим ва кеч 5.20 минутда).

Туманлар қирғоғи — «ДРУЖБА» (жуфт соатларда), «СПУТНИК» (кундуз соат 11, 3, 4 ва кеч 9 да), «ВОСТОК» (кундуз ва кечқурун).

Калит — «ЎЗБЕКИСТОН», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Она муҳаббати — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Озод туғилган — НАВОИЙ номли (кундуз ва кечқурун).

Алангали сўқмоқлар — ҲАМЗА номли (кундуз ва кечқурун).

Анжелика ва қирол; Анжелика — фаришталар маликаси — «МОСКВА» (кундуз соат 2 ва кеч 8.40 минутда).

ЁЗГИ БИНОДА

Туманлар қирғоғи — «ФЕСТИВАЛЬ».

Шамоллар соҳили — «ХИВА».

ОЛАМДА НИМА ГАП

Эфиопиянинг пойтахти Аддис-Абебада Совет — Эфиопия жамиятининг савдо техника маркази иш очилди. Суратда: автомобилларни ремонт қилиш цехи.

А. Балабанов фотоси. (ТАСС).

ТИНЧ АҲОЛИ УСТИГА БОМБАЛАР ВА НАПАЛМ ЁҒДИРИЛМОҚДА

БАЙРУТ, 17 сентябрь. (ТАСС). Исроил ҳарбийларининг Ливанга қарши қилган агрессив ҳаракатлари тўғрисидаги тафсилотлар бу ерда маълум бўлиб қолди. Матбуотнинг хабар беришига қараганда, Исроилнинг 15 минг нафар солдати бронетанк қисмлари, авиация ва артиллерия ёрдамида Ливаннинг жанубий районларида 32 километр ичкарига бостириб кирганлар. Улар соҳил бўйидаги Тир шаҳри яқинида тўхтатилганлар. Исроил ҳарбий катерлари Тир районида Ливаннинг территориал сувларига бостириб кирганлар. Исроил қўшинлари билан Ливан армияси ўртасидаги жанглар ўн икки соат давом этган. Ливан армиясидан ўлган, жароҳатланган ва бедарак йўқолган кишилар 61 та.

Ливан армиясининг ахборотида айтилишича, исроилликлардан 18 киши ўлдирилган, уларнинг 9 танки сафдан чиқарилган.

Исроил авиациясининг ваҳшиёна ҳужумларида бир неча ўнлаб «Скайхок» ва «Фантом» самолётлари қатнашган. Бу ҳужумлар натижасида тинч гражданларнинг 150 тадан кўпроқ уйлари, бир неча кўприк вайрон қилинган. Исроил қўшинлари Ливаннинг 15 та қишлоғига ҳужум қилганлар.

Исроил авиацияси ҳужумларининг қурбонларини, ўлдирган ва напалм бомбалари ёндириб юборган болаларни, вайрон қилинган кўприкларни, мажақланган автомашиналарни, шу жумладан «тез ёрдам» автомашинасини акс эттирувчи суратлар матбуот саҳифаларида босиб чиқарилмоқда.

ЖИНОЯТЧИНИ ҲИМОЯ ҚИЛМОҚДАЛАР

ВАШИНГТОН, 18 сентябрь. (ТАСС). 1968 йил март ойида Жанубий Вьетнамдаги Милай қишлоғининг тинч аҳолисидан қонли ўч олишда ўз взводи билан қатнашган ва қонхўрлиги билан танилган лейтенант Коллини АҚШ маъмурлари яна ҳимоя қилишга уриниб кўрдилар. АҚШ ҳарбий министри Р. Фролкининг шахсий фармойишига биноан армия ва ҳарбий ҳаво кучларининг апелляция комиссияси бу ҳарбий жиноятчи «энди етарли равишда қаттиқ жазо тортди» деган важни пеш қилиб Колли адвокатлари тақдим этган илтимосномани кўриб чиқишга киришди.

Ўзбек артистлари Рангунда

РАНГУН. (ТАСС). Бугун Рангунга Тошкент қўғирчоқ театрининг труппаси келди. Театр Бирма пойтахтида икки ҳафта туриб унинг томошабинларини ўзбек эртаклари асосида яратилган спектакллар билан таништиради.

ЖАҲОН БИР ҲАФТА ИЧИДА

БИРДАН-БИР ТЎҒРИ ЙЎЛ

Жанубий Вьетнамдаги жанглар фронтида ҳозир вужудга келган вазият «Вьетнамлаштириш» АҚШнинг Вьетнам уруши гирдобидан мутлақо чиқаолмаслигини яққол исботлайди. Америка бомбардимон қилишни жуда кучайтириб юборганлигига қарамай халқ озодлик қуролли кучлари мамлакатнинг озод қилинган территориясини тобора кенгайтирмоқдалар. Фронт чизиғи Сайгонга тобора яқинлашиб келмоқда. Францияда чиқадиган «Монд» газетасининг ёзишича, ватанпарварлар стратегик жиҳатдан муҳим бўлган Тиефиок район марказини қўлга олганликлари «Жанубий Вьетнамдаги катталик жиҳатидан иккинчи ўринда турган Дананг шаҳрининг ҳам ватанпарварлар қўлига ўтиш эҳтимолини кучайтирди». Бу шаҳарда Американинг энг катта ҳарбий базаси жойлашган.

Ватанпарвар кучлар Хьюэ атрофидаги жангларни давом эттирмоқдалар. Шимолий ҳарбий сектордаги Куангчи вилояти пойтахти учун июль ойининг охирларида бошланган жанглар шу дамгача бўшашгани йўқ. Сайгон денгиз пиёда қўшинларининг ва десантчи парашютчиларнинг учта дивизияси шаҳарни олишга жон-жаҳди билан уриниб, шиддатли жангларда қора қонга бўялди. «Американинг Сайгондаги штаби, — деб ёзади «Крисчен Сайенс монитор» газетаси, — урушда қачон ғалабага эришажагини олдиндан айтишдан ожиз эканлигига иқрор бўлди. Штабдаги олий мартабали офицерлар ҳозир ўзларининг мушкул аҳволга тушиб қолганликларини тобора тез-тез айтадиган бўлиб қолдилар». Лекин АҚШ Сайгон режимини кенг кўламда ҳарбий ва сиёсий йўл билан қўллаб-қувватлашни давом эттирмоқда.

11 сентябрь куни Жанубий Вьетнам Республикаси Муваққат революцион ҳукумати Американинг агрессив урушини тўхтатиш ва Вьетнамда тинчлик ўрнатиш масаласи хусусида муҳим баёнот эълон қилди. Бу ҳужжатда Вьетнам халқининг асосий ҳуқуқларини таъминлаш кафолати кўзда тутилган ва жафокаш Вьетнам диёрида тинчлик ўрнатиш йўли кўрсатиб берилган.

Жанубий Вьетнам Республикаси Мувақкат революцион ҳукуматининг баёнотидаги иккита модда бир-бири билан узвий равишда боғланган. Бу моддаларнинг биринчисида АҚШ Вьетнам халқига қарши агрессияни тўхтатиб, Жанубий Вьетнамдаги ҳамма қўшинларини олиб чиқиб кетсин, ВДРни бомбардимон ва қамал қилишга чек қўйсин, Сайгон режимини қўллаб-қувватлашни бас қилсин, деган талаб илгари сурилган. Иккинчи модда эса Жанубий Вьетнамнинг ички ишларига тааллуқлидир. Агар АҚШ Жанубий Вьетнам халқининг ўз тақдирини ўзи белгилаш ҳуқуқини чиндан ҳам ҳурмат қилса ва Вьетнам проблемасини тинч бартараф этиш учун жиддий музокаралар олиб боришни хоҳласа, у ҳолда Жанубий Вьетнам Республикасининг Мувақкат революцион ҳукумати Жанубий Вьетнамга «коммунистик режим ҳам, Америка қўғирчоқларининг режими ҳам зўрлаб қабул қилдирилмаслиги» учун, Жанубий Вьетнам халқига миллий иноқлик ва Мувақкат ҳукуматини тузиш имконияти бериш учун АҚШ билан бир битимга келишишга тайёрдир, деб таъкидланади баёнотда. Бу ҳукуматга Жанубий Вьетнам Республикаси Мувақкат революцион ҳукуматининг, Сайгон маъмуриятининг, шунингдек Жанубий Вьетнамда иш кўраётган ва ёки чет элларда эмиграцияда бўлган бошқа сиёсий гуруҳларнинг ҳам вакиллари кирган бўлур эди. ВДР ҳукумати ўзининг 14 сентябрдаги баёнотида Жанубий Вьетнам Республикаси Муваққат революцион ҳукуматининг бу тинчлик ташаббусини тўла-тўкис қўллаб-қувватлади. Башарти АҚШ урушни тўхтатишни ҳақиқатан ҳам истаса, Американинг ҳамма қўшинлари ва ҳарбий асирлар уйларига қайтиб боришини хоҳласа, у Вьетнам томонининг янги таклифларига жиддийлик билан қараши лозим, деб таъкидлади ВДР ҳукумати. Жаҳон жамоатчилиги курашаётган Вьетнамнинг ана шу тинчликсеварлик ҳаракатларини батамом қўллаб-қувватламоқда.

ТЕЛЬ-АВИВНИНГ НИЯТИ НИМА?

Яқин Шарқдан ташвишли хабарлар келиб турибди. Бундан бир ҳафта муқаддам Исроилга қарашли «фантом» самолётларининг катта қўшилмалари Ливан ва Суриядаги бир қанча тинч араб манзилгоҳларини ваҳшиёна бомбардимон қилди. Бу қароқчилик ҳужумлари натижасида юзлаб киши ўлди ва жароҳатланди. Информация агентликларининг шу кундаги хабарларига қараганда Тель-Авив Ливан ва Сурия чегараларидаги ўз қўшинларини тобора кўпайтирмоқда. Бронетанк қисмларини шу чегараларга яқинлаштириб қўймоқда.

Сионистларнинг пропагандаси ана шу агрессив ҳаракатларнинг ҳаммасини яқинда Мюнхенда бўлиб ўтган можарога қандайдир «жавоб чоралари» деб кўрсатишга уринмоқда. Ғарбий Германиядаги бу шаҳарда содир бўлган фожиали воқеалар ҳаммага маълум, бу воқеалар хусусида таассуф билдириш мумкин эди холос, лекин ваҳшиёна бомбардимон қилинган араб манзилгоҳларининг тинч аҳолисига бу воқеаларнинг нима дахли бор, деган савол туғилади. Тель-Авивнинг Фаластин қаршилик кўрсатиш ташкилотлари ҳаракатларини пеш қилиб, тинч аҳолига нисбатан агрессия ва қирғинчилик қилаётганлигини оқлаш йўлидаги уринишлари халқаро ҳуқуқ нормаларига зид келади, БМТ Уставини қўпол равишда бузади.

Исроил агрессив ҳаракатлари БМТдаги кўпчиликни ташвишга солди. Жаҳон жамоатчилигини ғазабга келтирди. Уч давлат — Сомали, Гвинея ва Югославия Исроил ҳарбий иғвогарликларини дарҳол тўхтатишга даъват қилувчи резолюция лойиҳасини Хавфсизлик кенгаши муҳокамасига тақдим этди. Лекин Исроилнинг адвокати ролини ўйнаган Қўшма Штатлар Вето ҳуқуқидан фойдаланиб, бу резолюциянинг қабул қилинишини барбод этди.

Яқин Шарқдаги вазият кескинлашиб бормоқда. Энди ҳатто ғарбдаги кўпгина газеталар ҳам Исроил «террорчиларга қарши кураш» тўғрисидаги бошдан оёқ сохта уйдирмалар ниқоби остида, ошкора қароқчилик йўли билан ўзининг босқинчилик режаларини амалга оширмоқчи эканлиги тўғрисида хулоса чиқармоқдалар. Вашингтон рағбатлантириб турган Тель-Авив экстремистларининг бу йўли Яқин Шарқдаги тинчликни таҳлика остида қолдиради, ялпи тинчликка ҳам хавф солади.

«УМУМИЙ БОЗОР»НИНГ ҲАЛ ЭТИЛМАГАН ПРОБЛЕМАЛАРИ

Шу ҳафтада Римда «умумий бозор»га аъзо бўлган олти мамлакат ва аъзоликка номзод бўлган тўрт мамлакат министрларининг кетма-кет кенгашлари бўлиб ўтди. Баъзи кузатувчилар бу кенгашларни «Бирлашган Европа» деб аталмиш нимжон чақалоқ арз-додини юзлаб докторлар тинглашиб, уни даволаш усуллари тўғрисида баҳслашдилар», деб таърифладилар. Аввало, министрлар Европа иқтисодий ҳамжамиятини кенгайтиришга алоқадор масалалар юзасидан ўн мамлакатнинг октябрь ойига мўлжалланган давлат ва ҳукумат бошлиқлари кенгаши бўладими-йўқми, — буни ҳал этишлари лозим эди. Келаси йил 1 январдан бошлаб Англия, Ирландия, Дания ва Норвегия «умумий бозор»га аъзо бўлиб кирмоқчи эканликлари маълум. Шундан аввал ўтказилган бошқа кўпгина кенгашлар ва конференциялар сингари Римдаги кенгашлар ҳам «умумий бозор»даги ҳозирги ва бўлажак мижозлар ўртасида ихтилофлар белгиси остида ўтди.

Асосий ихтилоф Европа иқтисодий ҳамжамияти принцип эътибори билан қандай ташқи ва иқтисодий сиёсат ўтказиши лозимлиги хусусида бўлди. Франция «умумий бозор» Ғарбий Европада Америка монополиялари зўравонлиги кучайиб бораётганлигига қарши, Европа иқтисодий ҳамжамияти мамлакатларининг ташқи ва иқтисодий сиёсатини Вашингтонга ҳеч сўзсиз қарам қилиб қўйишга қарши ва айрим мамлакатларнинг миллий суверенитетини камситилишига қарши ягона фронт бўлиб ҳаракат қилсин, деб қистамоқда. Франция капиталистик дунёнинг валюта-молия системасини тубдан қайта қуришни, унинг долларга қарамлигига барҳам беришни ҳам талаб қилмоқда. Франциянинг фикрича, «юқори доирадаги» кенгаш чақирилгунча ана шу муҳим проблемалар хусусида «умумий бозор»даги мижозлар ўртасида принципиал бир қарорга келинган тақдирдагина бу кенгаш муваффақиятли бўлиб чиқиши мумкин.

Ўн делегациядан атиги олтитаси кенгаш ўтказиш лозимлигини сўзсиз ёқлаб чиқди. Бошқалари дудмалроқ гапларни айтди, Франция делегацияси эса Римдаги кенгашларнинг натижаларини ўз мамлакатининг министрлар советига маълум қилишнигина ваъда қилиб қўя қолди. Ғарб матбуотининг эътироф қилиб ёзишича, Римдаги кенгаш Ғарбий Европа мамлакатлари олдида пулнинг қадрсизланишига, валюта-молия танглигига қарши кураш соҳасида турган бирон-бир муҳим проблемани ҳал қилмади, ташқи ва иқтисодий сиёсатнинг бир қанча муҳим масалалари хусусидаги ихтилофларни йўқота олмади.

Кўпчилик кузатувчилар Рим учрашувларидан кейин ҳам Европа иқтисодий ҳамжамиятидаги мижозлар ўртасидаги ихтилофлар бундан буён ҳам қола беради ва октябрь ойида «юқори доирада» ўтказиладиган кенгаш башарти бир амаллаб чақирилгундек бўлса, унинг қатнашчилари анча юқорироқ даражада худди шу [illegible]

В. ХАРЬКОВ,
Ю. КОРНИЛОВ,
Н. ТУРКАТЕНКО.
(ТАСС).

СКОПЛЕДА САВДО МАРКАЗИ

БЕЛГРАД, 18 сентябрь. (ТАСС). Скобледа қурилаётган савдо маркази битай деб қолди. Юз минг квадрат метр фойдали саҳнга эга бўлган бу катта савдо маркази Югославияда мана шундай энг катта объектларнинг бири бўлади.

Бу савдо марказида ихтисослаштирилган 200 та магазин ва бир неча универмаг жойлаштирилади. Янги савдо марказининг магазинларидан халқ ижодий буюмлари ва энг биринчи зарур моллардан тортиб автомашиналаргача ҳамма нарсани сотиб олиш мумкин. Бундан ташқари бу ерда бир неча катта ресторан, кафе ҳамда болалар шаҳарчаси ҳам бўлади.

Ҳар куни 20 мингга яқин харидорни қабул қила оладиган бу савдо маркази бундан уч йил аввал қурила бошлаган эди. Республика куни байрамида 29 ноябрда унинг эшиклари харидорларга кенг очиб қўйилади.

Савдо марказининг магазинларини ва кўмакчи хўжаликларини замонавий ускуналар билан таъминлашда Югославия корхоналари билан бир қаторда бошқа мамлакатларнинг, шу жумладан Совет Иттифоқининг ҳам корхоналари қатнашди.

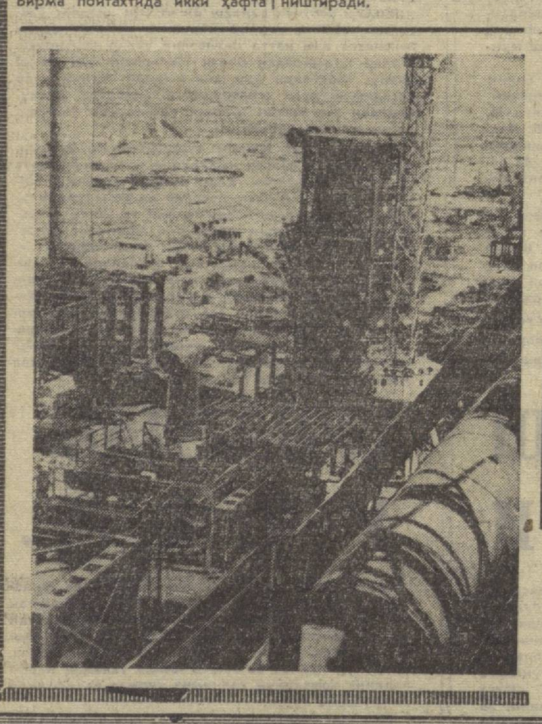

Ҳиндистон. Совет Иттифоқининг дўстона кўмаги ва техникавий ҳамкорлиги билан Бокарода (Бихор штати) Жануби-Шарқий Осиёда энг йирик металлургия заводи қурилмоқда. Завод қурилишида 60 минг ҳиндистонлик ишчи, техник ва инженерлар қатори Совет Иттифоқининг мутахассислари ҳам меҳнат қилишмоқда. Суратда: Биринчи домна печи. Печь қурилиши 1972 йилнинг кузида тугалланади.

Н. Кольцов фотоси (ТАСС)

„ИВА"

Оқ рангли нейлон ва капрон блузкалар, кўйлаклар ва бошқа кийимлар кишига жуда ярашади. Уларнинг оқлигини ва гўзаллигини сақлаб қолиш учун эҳтиёткорлик билан ва махсус воситалардан фойдаланиб ювиш лозим.

«Ива» — нейлон, полиамид толалар ва капрон маҳсулотларни ювишга мўлжалланган воситадир.

«Ива» таркибида ортиқча бўёқсиз маҳсулотга оқлик берадиган оптик оқартирадиган состав бор.

«Ива» ҳар қандай сувда ҳам тозалайверади.

«Ива» ювиш пастасини хўжалик магазинлари ва матлубот кооперацияси магазинларидан сотиб олиш мумкин.

ЦНИИТЭнефтехимнинг реклама бўлими.

«Главкоопторгреклама».

СССР Транспорт қурилиши министрлигининг ТОШКЕНТ ТЕХНИКА МАКТАБИ юқори кучланишли ҳаво линияларини қуриш ва монтаж қилиш бўйича линия электромонтерларини тайёрлайдиган

УЧ ОЙЛИК КУРСЛАРГА

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Камида 7 синф ҳажмида маълумоти бўлганлар қабул қилинади.

Қабул қилинганларга ойида 76 сўм стипендия тўланади ва бепул ётоқхона берилади.

Курсларни тугатиб чиққанлар Самарқанд, Қўнғирот ва Термиз шаҳарларида 7-электрмонтаж поездига ишга юборилади.

Иш ҳақи — ишбай. Минтақа ва бир жойдан иккинчи жойга кўчиб ишлашлик учун қўшимча ҳақ тўланади ҳамда темир йўл транспорти ходимларига қўлланиладиган имтиёзлар берилади.

Мурожаат учун адрес: Тошкент-70, Глинка кўчаси, 11-уй (9, 11, 14, 21, 24-трамвайлар, 2, 13, 14, 15-троллейбуслар, 2, 3, 18, 54, 58-автобуслар «Киров номли боғ бекати).

Футбол. БУНИСИ БОШҚА ГАП

Қизиқарли ўйиндан кейин Тошкент марказий стадионидан чиқаётган мухлислар бугунги учрашув ҳақида ўз мулоҳазаларини ўртоқлашиб келишарди. Улардан бирининг мана бу гапи қулоғимизга чалиниб қолди:

— Бу—бошқа гап!

Мухлисларнинг ҳаяжон билан айтган ана шу гаплари «Пахтакор»нинг сафар учрашувларида анча очко йўқотиб, ўз майдонига келганда чиройли ўйин кўрсатганлигига ишора эди. Дарҳақиқат, пахтакорчилар қатор ўйинларда тузук натижага эришолмадилар. Ўтган куни Тошкентда Ашхободнинг «Строитель» командаси билан пахтакорчиларнинг учрашуви манзаралари мухлисларнинг руҳини кўтариб юборди.

Гарчи, ўйиннинг биринчи қисмида Ўзбекистон футболчилари кетма-кет ҳужумлар уюштириб, туркманистонликлар дарвозаси олдида бот-бот хавфли вазиятлар вужудга келтирган бўлсалар ҳам ҳисоб очилмади. Учрашувнинг иккинчи қисмида ҳаяжонли дақиқалар кўп бўлди. Айниқса, 49-минутдаги зарба қарсаклар билан олқишланди. «Зангори экран» томошабинларига тўпни Юрий Иванков киритгандек туюлган бўлса-да, уни Б. Абдураимов дарвозага йўллаганди.

Меҳмонлар бутунлай ҳимояга ўтиб олдилар дейиш мумкин эди. Аҳён-аҳёндаги ҳужумларини ҳисобга олмаганда, улар ҳисобни оширмаслик ҳаракатига тушиб қолдилар. Шундай дақиқалардан бирида пахтакорчи Михаил Анга нисбатан меҳмонлар қўполлик қилишди. Ўйинни бошқариб бораётган Бутуниттифоқ тоифасидаги москвалик судья А. Мартинов қоида бузилган деб ҳисоблади ва 11 метрлик жарима тўпи белгиланди. Ҳамиша дарвозанинг ўнг томонига тўп йўллаб мақсадига эришиб юрган Б. Абдураимов 65-минутда командасини яна олдинга олиб чиқди. Унинг рақиблар дарвозасига киритган ана шу 23-тўпи билан «Пахтакор» бу учрашувда 2:0 ҳисобида ғалаба қозонди. Ўйиннинг охиригача ҳужумлар бўлди. Лекин улар ҳеч қандай натижа бермади.

Пахтакорчилар бу сафар лига пешқадамига хос жиҳатларини намойиш қилдилар. Очколарини 42 тага еткизиб олдилар. Биринчи давра якунлари ҳақида фикр юритган Озарбайжон ССРда хизмат кўрсатган тренер А. Алескеров таъкидлаганидек, «Пахтакор» тактик жиҳатдан ранг-баранг, кенг кўламда қанот ҳужумчиларининг фаол иштирокида ўйин кўрсатди. Айрим футболчиларнинг фақат ўзларига хос бўлган ҳаракатлари коллектив ўйини билан уйғунлашиб кетди. Муҳлислар командамизнинг лоақал шу даражада ўйнашига тарафдорлар. Негаки, мавсум охирлашиб борган сари олий лигага даъвогар командалар учрашувлари кескинлашмоқда.

«Пахтакор» 30 сентябрда Кутаиси шаҳрида «Торпедо» командаси билан ўйин ўтказади. «Помир» командаси билан учрашув мавсум охирига қолдирилди. Энди командамиз Италияга сафар ўйинлари ўтказиш учун жўнаб кетади.

Ж. ХОЛҚОСИМОВ.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700.000, ГСП, Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, № 26 ◆ ТЕЛЕФОНЛАР эълонлар — 338142, коммутатор — 330249 дан 330258 гача ◆ Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри. ◆ ИНДЕКС 64697. Р. 02585. Б. — 220.